

รายชื่อวารสารทั้งหมด

พบวารสารทั้งหมด 1243 รายการ

*ท่านสามารถดูรายละเอียดของแต่ละวารสารได้โดยคลิกที่ชื่อของวารสาร

2287-0326

ISSN	E-ISSN	ชื่อไทย	ชื่ออังกฤษ	TCI กลุ่ม ที่	สาขา	เว็บไซต์	หมายเหตุ
-	2287-0326	วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม	Electronic Journal of Open and Distance Innovative Learning	1	Social Sciences	https://so01.tci-thaijo.org/index.php/e-jodil	

ISSN (ONLINE) : 2287-0326

ปีที่ 12
ฉบับที่ 2

ก.ค. - ธ.ค. 65

<https://tci-thaijo.org/index.php/e-jodil>

Vol. 12 No.2
July - December 2022

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม

Electronic Journal of Open and Distance Innovative Learning (e-JODIL)

ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2565 Vol.12 No.1 July - December 2022 ISSN (Online): 2287-0326

วารสารอิเล็กทรอนิกส์การเรียนรู้ทางไกลเชิงนวัตกรรม (Electronic Journal of Open and Distance Innovative Learning: e-JODIL) ได้ดำเนินการเผยแพร่บทความผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ บนเว็บไซต์ <https://tci-thaijo.org/index.php/e-jodil> โดยมีนโยบายในการจัดพิมพ์/เผยแพร่ ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับผลงานวิชาการ และข้อค้นพบจากการวิจัยด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ สำหรับการเรียนรู้ในระบบทางไกล
2. เพื่อเป็นช่องทางในการระดมองค์ความรู้ด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ในระบบทางไกลสู่การเป็นสังคมฐานความรู้
3. เพื่อเป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ

ขอบเขตผลงานที่รับตีพิมพ์

ขอบเขตเนื้อหา ประกอบด้วย สาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
ประเภทผลงาน ประกอบด้วย บทความพิเศษ (Special article) บทความวิจัย (Research article) บทความวิชาการ (Academic article) และบทวิจารณ์หนังสือ (Book review)

ขั้นตอนการส่งบทความ

1. สมัครสมาชิก e-JODIL เพื่อเข้าสู่ระบบ [คลิกเพื่อทำการสมัคร](#)

2. กรอกข้อมูลให้ครบถ้วน และแนบไฟล์ดังนี้

2.1 ไฟล์บทความตาม templates Microsoft Word แต่ละประเภท บทความวิจัย บทความวิชาการ บทความวิจารณ์หนังสือ

2.2* กรณีบทความผ่านการพิจารณาถ้อยแถลงเบื้องต้นจากกองบรรณาธิการแล้ว ผู้ส่งบทความต้องชำระค่าพิจารณาบทความโดยโอนเงินผ่าน ธนาคารกรุงไทย สาขาเมืองทองธานี ชื่อบัญชี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เลขที่บัญชี 147-1-03636-7 และแนบหลักฐานการโอนเงินชำระและส่งหลักฐานการโอนเงินค่าพิจารณาบทความ (ชำระค่าพิจารณาบทความหลังจากที่ผ่านการพิจารณาถ้อยแถลงเบื้องต้นจากกองบรรณาธิการแล้วเรียบร้อยแล้ว โดยวารสารฯ จะแจ้งให้ทราบก่อนการชำระเงิน)

- ภาษาไทย บทความละ 4,000 บาท

- ภาษาอังกฤษ บทความละ 7,000 บาท

- สำหรับบุคลากร มสธ. ไม่เสียค่าใช้จ่าย

*บทความที่ไม่ผ่านการพิจารณา ทางวารสารฯ ขอสงวนสิทธิ์ในการคืนเงินค่าพิจารณาบทความ ไม่ว่าในกรณีใดๆ ทั้งสิ้น

3. บทความทุกเรื่องที่จะส่งเข้ามาพิจารณาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จะต้องมีการเขียนอ้างอิงเอกสารอื่นหรือเขียนแหล่งที่มาของข้อมูลที่น่ามาใช้ใน เนื้อหาและตอนท้าย (บรรณานุกรม) ของบทความ ในรูปแบบ APA Style

4. เมื่อบทความของท่านผ่านการพิจารณาและได้รับการแก้ไขแล้ว กองบรรณาธิการจะทำการเผยแพร่บทความของท่านในลักษณะบทความอิเล็กทรอนิกส์บนระบบต่อไป

นโยบายการพิจารณาถ้อยแถลงบทความ

1. บทความที่จะได้รับการตีพิมพ์ ต้องผ่านการพิจารณาถ้อยแถลงจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ในสาขาที่เกี่ยวข้อง [จำนวน 3 ท่านต่อบทความ](#) โดยใช้การพิจารณาแบบ Double Blind Review

2. บทความ ข้อความ ภาพประกอบ ตารางประกอบ ที่ตีพิมพ์ในวารสารเป็นความคิดเห็นและความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว ไม่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชแต่อย่างใด

3. กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาและตัดสินใจตีพิมพ์บทความในวารสาร

4. บทความที่เสนอพิจารณาในวารสาร e-JODIL ต้องเป็นบทความที่ไม่เคยส่งไปลงพิมพ์ เผยแพร่ หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาของวารสารอื่น

5. บทความที่เคยนำเสนอในการประชุมวิชาการมาแล้ว ผู้เขียนบทความต้องให้การรับรองว่าบทความนั้นได้ปรับปรุงจากการนำเสนอในการประชุมจากที่ใดมาแล้ว และต้องมีการตั้งผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความใหม่อีกครั้งหนึ่ง

เงื่อนไขการส่งบทความ

1. ผู้สนใจส่งบทความ เพื่อพิจารณาเผยแพร่บนวารสาร e-JODIL ได้แก่ นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ บุคลากรในสังกัดสถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งนิสิต นักศึกษา ที่มีผลงานทางวิชาการและประสงค์จะเผยแพร่ผลงานผ่านทาง วารสาร e-JODIL

2. ผู้เขียนบทความ ต้องสมัครเป็นสมาชิกวารสาร e-JODIL ก่อนส่งบทความเสนอพิจารณา

3. บทความที่จะได้รับการตีพิมพ์ ต้องไม่เคยตีพิมพ์เผยแพร่ที่ไหนมาก่อนและต้องไม่อยู่ในกระบวนการพิจารณาของวารสารหรือสิ่งตีพิมพ์อื่นใด

กำหนดการเผยแพร่

ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน และ ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม

ที่ปรึกษา

อธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ฤทธิ์ สมบัติสมภพ

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ วิภาวิน
สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

กองบรรณาธิการ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อุษา บิ๊กกินส์	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุบิน ยุระรัช	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ธำรงค์ศักดิ์ เพชรเลิศอนันต์	มหาวิทยาลัยรังสิต
4. รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วนเศรษฐ์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ผู้เชี่ยวชาญภาษาต่างประเทศ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิตา เขี่ยมขันติถาวร	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. รองศาสตราจารย์ ดร.มนวิภา วงจรุจร	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. รองศาสตราจารย์จันทนา ทองประยูร	นักวิชาการอิสระ

การติดต่อ

ฝ่ายพัฒนาและเผยแพร่งานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

โทร. 0-2504-7588-9 โทรสาร 0-2503-4898

E-mail: e-jodil@stou.ac.th

เว็บไซต์: <https://tci-thaijo.org/index.php/e-jodil>

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิผู้ประเมินบทความ (Peer Review)

ประจำฉบับ ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม 2565

ศาสตราจารย์ ดร.สิน พันธุ์พินิจ	นักวิชาการอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา วัฒนสุนทร	นักวิชาการอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร.กึ่งพร ทองใบ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.จินตนา สายทองคำ	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.ทักษิณี ขาดีไทย	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
รองศาสตราจารย์ ดร.ธนศ ภูศิริ	นักวิชาการอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร.นิคม ทาแดง	นักวิชาการอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร.นิธิวัฒน์ เมฆขจร	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเลิศ ส่องสว่าง	นักวิชาการอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร.บุญศรี พรหมมาพันธุ์	นักวิชาการอิสระ
รองศาสตราจารย์ ดร.มาลี กาบมาลา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร.รชพร จันทรสว่าง	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อธิชัยกุล	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ สุขสะอาด	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.สาวิตร พงศ์วัชร	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
รองศาสตราจารย์ ดร.โอเฒ่าทัย งามวิชัยกิจ	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รองศาสตราจารย์ ดร.เอื้ออารีย์ อึ้งจะนิล	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันยารัตน์ ศรีวิสัยกุล	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกศสุดา สิทธิสันติกุล	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มนัสนันท์ หัตถศักดิ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุพวรรณ นังคลาภวัฒน์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรลักษณ์ วงศ์โดยหวัง ศิริเจริญ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิพิมล ประพินพงศกร	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมยศ วัฒนากมลชัย	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิรินธร สินจินดาวงศ์	มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวณี ชินนาลอง	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไรวรรณ อินทร์แหยม	มหาวิทยาลัยราชมงคลธัญบุรี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธันต์ภัทร ธีรธนะติลล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปองพล นิลพฤษ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อาจารย์ ดร.นิพล เชื้อเมืองพาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
พลตำรวจตรี ดร.สุพิศาล ภักดีนฤนาถ	โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

สารบัญ (ต่อ)

<u>บทความเรื่อง</u>	หน้า
 อิทธิพลของการรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรที่มีผลต่อการปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาการบริการ ผ่านการมอบอำนาจในงานด้านจิตใจของพนักงานเจนเนอเรชันแซตในงานบริการส่วนหน้า ของร้านค้าปลีกในกรุงเทพมหานคร <i>วิศยา หวังพลายเจริญสุข</i>	121
 การปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจโรงแรมเครือข่ายระดับนานาชาติ ในเขตกรุงเทพมหานคร หลังจากวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 <i>ระชานนท์ ทวีผล</i>	138
 An Empirical Analysis of Continuous Use Intention in Mobile Food Delivery App Considering the Herd Behavior <i>Limin Ran</i>	157
 การศึกษาองค์ประกอบของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สนับสนุนระบบโลจิสติกส์ในเขตเมืองเก่าราชบุรี <i>ภฤศญา ปิยนุสรณ์</i>	180
 ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดการสภาพแวดล้อมบริเวณหาดทรายแก้ว อุทยานแห่งชาติเขาแหลมหญ้า – หมู่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง <i>กรแก้ว ผัดผ่อง</i>	204
 ระบบเกษตรกรรมเพื่อความมั่นคงทางอาหารของชาวนาในเขตลุ่มน้ำปากพนัง <i>ชมภูรัฐ ศรีโชติ</i>	217
 การดำเนินคดีแบบกลุ่มในศาลปกครอง <i>ปัญจรัศม์ นพกรประเสริฐ</i>	231

Received:	17-01-2021
Revised:	26-04-2021
Accepted:	11-05-2021

การศึกษาองค์ประกอบของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สนับสนุนระบบโลจิสติกส์
ในเขตเมืองเก่าราชบุรี
The Study of Elements of Tourism Resources to Support Logistics
in Ratchaburi Old Town

ภฤศญา ปิยนุสรณ์¹

Phrutsaya Piyanusorn
phrutsaya@ms.su.ac.th

ระชานนท์ ทวีผล²

Rachanon Taweephol
rachanon@ms.su.ac.th

ธเนศ เกษรสิริธรร³

Thanet Kesornsirithon
thanet@ms.su.ac.th

นิติกร ม่วงสรเชียว⁴

Nitikorn Muangsornkhiaw
nitikorn@ms.su.ac.th

มนัสสินี บุญมีศรีสง่า⁴

Manasinee Boonmeesrisa-nga
manassinee@ms.su.ac.th

¹ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

International Logistic Management Department, the Faculty of Management Science, Silpakorn University

² สาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Hotel Management Department, the Faculty of Management Science, Silpakorn University

³ สาขาวิชาการนิทรรศการและงานอีเว้นท์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Exhibition & Event Management Department, the Faculty of Management Science, Silpakorn University

⁴ สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Tourism Management Department, the Faculty of Management Science, Silpakorn University

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ข้อจำกัดและอุปสรรคของระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าราชบุรี (2) การออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่มีเรื่องราวในเขตเมืองเก่าราชบุรี (3) องค์กรประกอบของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สนับสนุนระบบโลจิสติกส์ในเขตเมืองเก่าราชบุรี เป็นงานวิจัยแบบพหุวิธี (Multi-Method) ภายใต้กระบวนการของการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีวิพากษ์การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - ปลาย และอาชีวศึกษา จำนวน 40 คน และกลุ่มตัวแทนภาคประชาชนในเขตเมืองเก่าราชบุรี จำนวน 40 คน ร่วมกับวิธีวิทยาแบบกรณีศึกษาเฉพาะ (Case Study Approach) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กลุ่มหน่วยงานภาครัฐและเอกชน จำนวน 10 คน ควบคู่กับการใช้เทคนิคการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participation Observation) ผลการศึกษาพบว่า (1) โครงสร้างทางผังเมืองที่คับแคบและปริมาณรถยนต์โดยสารที่เพิ่มขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาการจราจรติดขัดในพื้นที่โดยเฉพาะชั่วโมงเร่งด่วน (2) การออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวเป็นการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมและสังคมเป็นหลัก รวมทั้งการคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมในมุมมองของชาวราชบุรีที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ผ่านการเรียบเรียงเนื้อหาที่กระชับเข้าใจง่าย (3) ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สนับสนุนระบบโลจิสติกส์มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ (3.1) อัตลักษณ์และความเป็นมา (3.2) การรักษาความปลอดภัย (3.3) ความสะอาดและความเป็นระเบียบ (3.4) โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก และ (3.5) การส่งเสริมการประชาสัมพันธ์

คำสำคัญ: องค์กรประกอบของทรัพยากรการท่องเที่ยว, ระบบโลจิสติกส์, ทรัพยากรการท่องเที่ยว, เมืองเก่าราชบุรี.

Abstract

This research study aims to study (1) the limitations and obstacles of the tourism logistics system in the old city of Ratchaburi (2) the design new thematic route of tourism routes in Ratchaburi old town (3) components of tourism resources to support the logistics system in Ratchaburi old town. The study was a multi-method research under the qualitative research paradigm of focus group discussion from 40 high school and vocational students, and 40 representatives of the people in Ratchaburi old town. Together with the case study approach, collect data with in-depth interviews with 10 people of government and private sectors along with participation observation techniques. The results found that (1) a limit space of the city structure and the increase in passenger cars causes traffic congestion, especially during rush hours. (2) The design of tourism routes is mainly the determination of cultural and social learning activities. Including the selection of popular tourist destinations as historical tourism sites through a concise and easy-to-understand content in the perspective of Ratchaburi people (3) Tourism resources supporting the logistics system consist of 5 important elements as follows (3.1) Identity and background (3.2) Security (3.3) Cleanliness and order (3.4) Infrastructure and facilities and (3.5) Promotion of public relations.

Keywords: Elements of tourism, Logistics, Tourism Resources, Ratchaburi Old Town.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทิศทางการเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดราชบุรีมีข้อได้เปรียบของทรัพยากรทางการเกษตร รวมทั้งนโยบายการของหน่วยงานระดับท้องถิ่นที่พยายามยกระดับผลผลิตที่มีมูลค่าเข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมและกลุ่มธุรกิจบริการต่างๆ ในจังหวัดซึ่งทางกลุ่มผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อมรุ่นใหม่ ได้พิจารณาถึงการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันกับตลาดเป้าหมายใหม่ที่จะเพิ่มโอกาสในการนำเสนอสินค้าและบริการไปยังกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดใหม่ได้มากยิ่งขึ้น ตลอดจนการนำเสนอมุมมองของพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ในการรองรับนักท่องเที่ยว เช่นเดียวกับหน่วยงานของรัฐบาลที่ยังคงเดินหน้าต่อในการนำเสนออัตลักษณ์ที่บ่งบอกถึงศักยภาพของระบบนิเวศของพื้นที่และองค์ประกอบทางด้านวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่กระตุ้นความสนใจ รวมถึงยุทธศาสตร์การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ทางบก ทางราง และทางน้ำที่ครบวงจร เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว ยิ่งไปกว่านั้นยังเป็นการเชื่อมโยงการเดินทางไปสู่ภาคใต้และภาคตะวันตก สอดคล้องกับแนวทางการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์จังหวัดราชบุรีในฐานะเมืองต้องห้ามพลาดที่เชื่อมโยงไปยังแหล่งการค้าและสถานที่ท่องเที่ยวศูนย์กลางของภาคกลาง (สำนักงานจังหวัดราชบุรี, 2563)

ในขณะที่ศักยภาพของจังหวัดราชบุรีภายใต้แนวคิดการจัดการการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน เพื่อวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการเดินทางอย่างมีคุณภาพระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม มีส่วนช่วยให้รูปแบบการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลงบทบาทในการเป็นเครื่องมือกระตุ้นให้เกิดรายได้แก่ท้องถิ่น ควบคู่กับการคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับทรัพยากรในอนาคต ในส่วนของการคิดเห็นของประชาชนชาวราชบุรีส่วนใหญ่ตระหนักถึงการมีส่วนร่วม การปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนระดมความคิดเห็นในการพัฒนาฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเป็นสิ่งจำเป็นในลำดับต้นๆ พร้อมทั้งการแสดงความยินยอมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขของหน่วยงานที่จะเข้ามากำกับดูแลความปลอดภัยของสถานที่และกิจกรรมการท่องเที่ยวแต่ละประเภท ในขณะที่ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการท่องเที่ยว สามารถใช้ระบบ GPS ที่เข้ามาคำนวณระยะทางการเดินทางของนักท่องเที่ยวกำลังได้รับความนิยมมากขึ้น (นิตยา งามยิ่ง และละเอียต ศิลาน้อย, 2560) จากข้อมูลดังกล่าวเป็นที่แน่ชัดว่า การยกระดับประสิทธิภาพของพื้นที่เป้าหมายยังมีความเกี่ยวข้องกับการจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์ในการเคลื่อนย้ายกลุ่มนักท่องเที่ยวด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกในรูปแบบของยานพาหนะที่ความ

ปลอดภัย พร้อมกับการประเมินความพึงพอใจในระหว่างการเดินทาง ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางด้านการท่องเที่ยวในมิติต่างๆ ไปสู่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ซึ่งกระบวนการจัดการโลจิสติกส์ที่มีประสิทธิภาพสูงอาจเกิดจากคุณลักษณะของยานพาหนะที่มีความปลอดภัยและเป็นที่น่าพอใจแก่นักท่องเที่ยว (ฉัตร ทิพย์ศรีและจี้ เจียตระกูลม 2558) อีกทั้งประเด็นเกี่ยวกับระบบโลจิสติกส์กับการท่องเที่ยวจะต้องพิจารณาถึงการออกแบบโครงสร้างพื้นฐานของเมือง ที่จะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยในสถานีขนส่งและแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ รวมทั้งการขอความร่วมมือไปยังกลุ่มผู้ประกอบการได้ใช้ระบบธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ในการรับชำระเงินแก่นักท่องเที่ยว (ชลิตา ตริยานิช และเอกราช ทุมพล, 2562)

สำหรับอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรท้องถิ่นถูกนำไปใช้เป็นตัวชี้วัดความเจริญของเมือง จะสะท้อนผ่านความมั่นคงทางเศรษฐกิจของแต่ละขอบเขตพื้นที่การปกครอง นับว่าเป็นรายละเอียดที่ได้ระบุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ถูกหยิบยกเป็นประเด็นเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของเมืองน่าอยู่ต้องประกอบคน สถานที่ และอัตลักษณ์ท้องถิ่น นอกจากนี้แนวทางการพัฒนาเมืองน่าอยู่ให้กลายเป็นพื้นที่เป้าหมายในการรองรับกลุ่มผู้มาเยือน จะต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ผนวกกับกิจกรรมที่มาจากรากฐานความเป็นอยู่ของคนในสังคม โดยการนำวัฒนธรรม ศิลปะ ศาสนา และประเพณี เพื่อมาใช้เป็นสินทรัพย์ในการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมสร้างสรรค์อย่างสมบูรณ์แบบ (กรวรรณ รุ่งสว่าง และสุพักตรา สุทธิสุภา, 2560) โดยเฉพาะเขตเมืองเก่าสถานที่เป็นแหล่งรวบรวมอารยธรรมตกทอดให้กลายเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว และยังมีส่วนช่วยให้คนรุ่นใหม่ตระหนักถึงคุณค่าทางสถาปัตยกรรมและวิถีชีวิตอันยาวนานของเมืองๆ นั้น การยกระดับความเป็นเมืองยังมีปัจจัยของสุขภาวะของสมาชิกชุมชน ที่ต้องดำเนินการสำรวจความพร้อมของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ และโครงสร้างทางสังคมที่ประกอบด้วยนโยบายการสร้างความปลอดภัยและความสัมพันธ์ของผู้อยู่อาศัย จากสถานการณ์ดังกล่าวยังสามารถนำไปปรับใช้ในการประเมินความพร้อมด้วยการศึกษาข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกลไกการขับเคลื่อนเมืองเก่าให้กลายเป็นจุดหมายปลายทางอย่างมีมาตรฐานด้วยทรัพยากรการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม (สุลัดร์ณี เจริญพร, 2560) ในขณะที่แนวทางการส่งเสริมศักยภาพของเมืองเก่าให้เป็นกลไกจุดหมายปลายทางสำหรับการท่องเที่ยว ที่จะต้องมีการปรับปรุงซ่อมแซมโครงสร้างอาคารให้ไม่ทรุดโทรมภายใต้ข้อบังคับของการศึกษาเมืองเก่า หรือการเพิ่มสีสันของเมืองเก่าให้มีจุดหมายด้วยสตรีทอาร์ต ตลอดจนการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาผสานกับระบบคมนาคมขนส่งและการดูแลโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ของเมืองและแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง (ศิรณัฐ กิตติสุวรรณ, 2561)

จะเห็นได้ว่าการศักยภาพของจังหวัดราชบุรีพบว่า เป็นอีกหนึ่งพื้นที่เป้าหมายทางที่ประกอบไปด้วยความหลากหลายของทรัพยากรทางธรรมชาติและวัฒนธรรม สามารถนำไปใช้เป็นตัวทุนการสร้างสรรค์และต่อยอดกิจกรรมการท่องเที่ยวให้เกิดรายได้ รวมทั้งความพร้อมในระดับนโยบายจากหน่วยงานต่างๆ ที่มุ่งมั่นในการยกระดับขีดความสามารถทางการแข่งขันทางการท่องเที่ยวด้วยการใช้ต้นทุนทางสังคมและอัตลักษณ์ของท้องถิ่นในการประชาสัมพันธ์ให้เกิดการรับรู้ในมิติการท่องเที่ยวเมืองเก่าที่น่าค้นหา ตามที่ได้กล่าวมาจึงนำไปสู่การศึกษาในหัวข้อ “การศึกษาองค์ประกอบของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่สนับสนุนระบบโลจิสติกส์ในเขตเมืองเก่าราชบุรี” เพื่อพัฒนาพื้นที่เป้าหมายอันทรงคุณค่าให้กลายเป็นเขตพื้นที่เศรษฐกิจแห่งใหม่ที่กระจายรายได้ไปยังแหล่งชุมชนต่างๆ ด้วยความเท่าเทียม พร้อมกับการผลักดันให้เกิดการลงทุนของกลุ่มธุรกิจและผู้ประกอบการธุรกิจบริการขนาดย่อมในพื้นที่เขตเมืองเก่า โดยการนำระบบขนส่งสินค้าและบริการเข้ามาใช้สนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยว รวมทั้งยังเป็นแนวทางการพัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวและพื้นที่ชุมชนในเขตเมืองเก่าราชบุรี ซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะต้องมาจากการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น และหน่วยงานที่มีส่วนได้ส่วนเสียภายในจังหวัด นอกจากนี้ ข้อค้นพบที่เกิดขึ้นจากการศึกษายังสามารถนำไปใช้เป็นการปรับปรุงภูมิทัศน์และเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกของเมืองเก่าราชบุรี เพื่อสาธารณประโยชน์ต่อประชาชนผู้อยู่อาศัยและนักท่องเที่ยวผู้มาเยือนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อจำกัดและอุปสรรคของระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าราชบุรี
2. เพื่อศึกษาการออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่มีเรื่องราวในเขตเมืองเก่าราชบุรี
3. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สนับสนุนระบบโลจิสติกส์ในเขตเมืองเก่าราชบุรี

นิยามศัพท์

ระบบโลจิสติกส์ หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร การเคลื่อนย้ายและการเก็บวัตถุดิบ สินค้าระหว่างผลิต และสินค้าสำเร็จรูป รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากจุดกำเนิดผ่านขั้นตอนการผลิตและการกระจายสินค้า จนถึงการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริโภค

ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือสิ่งถูกสร้างขึ้นโดยฝีมือของมนุษย์ ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถสัมผัสได้และสัมผัสไม่ได้ อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้ในการสร้างมูลค่าให้แก่ท้องถิ่นจากการเดินทางมาเยี่ยมชมในแต่ละครั้ง

องค์ประกอบของทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งที่ตั้งอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวมีความแตกต่างกันออกไปตามหลักฐานทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และสภาพสังคมในแต่ละพื้นที่ ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดการตัดสินใจออกเดินทางไปยังจุดหมายปลายทาง

เส้นทางท่องเที่ยวที่มีเรื่องราว หมายถึง การกำหนดรูปแบบการเดินทาง ควบคู่กับการคำนึงถึงการเลือกใช้รูปแบบยานพาหนะประเภทต่างๆ หรือแม้กระทั่งการเดินทางเท้าเพื่อเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยจะต้องคำนึงถึงความสะดวก ปลอดภัย และการได้รับความรู้ที่จะได้รับในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว

เมืองเก่า หมายถึง การปรากฏของหลักทางโบราณคดีหรือสิ่งที่มีลักษณะทางกายภาพที่อธิบายได้ถึงการจัดตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ที่มีช่วงเวลายาวนานตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ รวมถึงพื้นที่ส่วนกลางสำหรับการประกอบกิจกรรมของมนุษย์ในลักษณะต่างๆ เช่น ย่านการค้า ศาสนสถาน พระราชวัง เป็นต้น

ทบทวนวรรณกรรม

1. ระบบโลจิสติกส์

Mrnjavac & Ivanovic (2007) ได้อธิบายถึง ระบบโลจิสติกส์ เป็นการนำแนวคิดการประเมินการเคลื่อนย้ายสินค้าและบุคคลไปยังพื้นที่ที่ถูกกำหนดเอาไว้ จำเป็นต้องคำนวณระยะเวลาที่มีความสะดวกสบายรวดเร็ว รวมทั้งยังเป็นการคำนึงถึงระบบการไหลเวียนของปริมาณข้อมูลการสื่อสารที่ใช้ระหว่างสินค้าและบริการกับบุคคล โดยการออกแบบระบบโลจิสติกส์ที่ประสิทธิภาพจะช่วยเพิ่มมูลค่าที่สูง ภายใต้ขั้นตอนที่มีความซับซ้อนในการประสานงานของกลุ่มประชากรทั้งในส่วนของผู้ประกอบการ ตัวแทนคนกลาง และผู้บริโภคลำดับสุดท้าย สำหรับข้อดีของระบบโลจิสติกส์นอกจากจะถูกนำไปบูรณาการกับอุตสาหกรรมต่างๆ แล้ว การเรียนรู้หลักการบริการในฐานะสิ่งสนับสนุนที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลากหลายหน่วยงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สำหรับขีดความสามารถของระบบโลจิสติกส์จะก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่จะช่วยเพิ่มโอกาสการจำหน่ายสินค้าและบริการไปยังตลาดใหม่

2. เส้นทางท่องเที่ยว

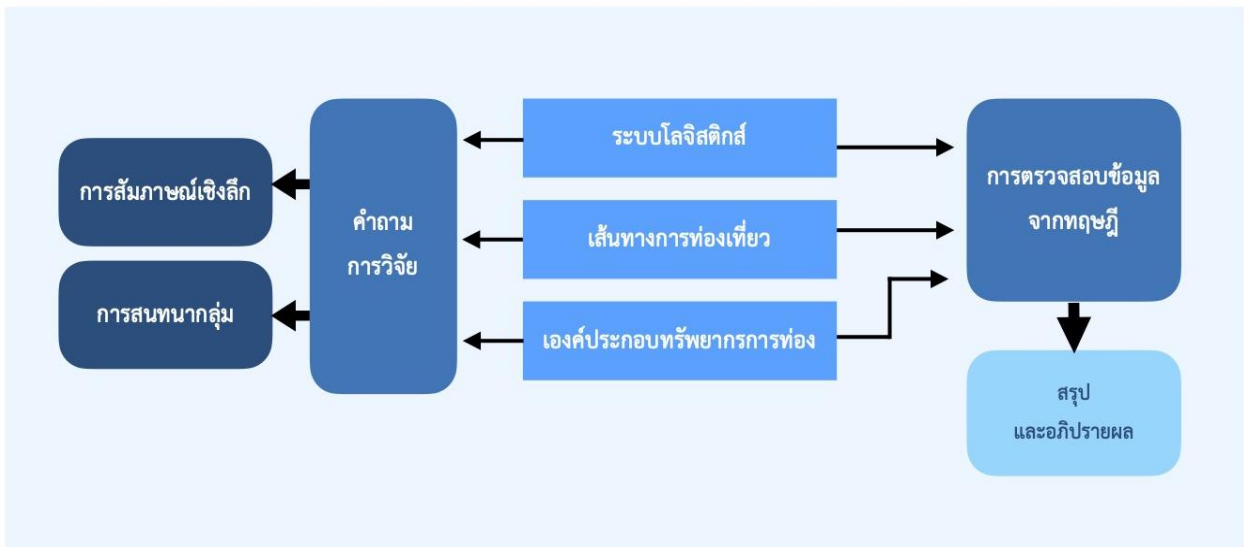
เส้นทางท่องเที่ยว คือ การสกัดองค์ความรู้ที่หลอมรวมมาจากสังคมและชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้กลายเป็นจุดขายแก่กลุ่มนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะการทำความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบทางด้านวัฒนธรรมให้ครอบคลุมทุกมิติ เช่น อาชีพ พิธีกรรมทางศาสนา ศิลปะ ถิ่นที่อยู่อาศัย รายการอาหาร เป็นต้น จะเห็นได้ว่าการจัดการเส้นทางท่องเที่ยวจะช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและผู้มาเยือน โดยการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวจะถูกนำเสนอในรูปแบบของแผนที่ท่องเที่ยว

และโปรแกรมการท่องเที่ยว (สกาเวรัตน์ บุญวรวงศ์, เกษตรชัย และพีม และบัณฑิต หลิมประดิษฐ์, 2563) อย่างไรก็ตามข้อมูลจากงานวิจัยของเส้นทางการท่องเที่ยวยังมีความเกี่ยวข้องกับการวางแผนระบบขนส่งหลากหลายรูปแบบ โดยการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพประกอบด้วย (1) การเข้าถึงที่สะดวกสบาย (Access) และ (2) การสัญจร (Movement) ที่ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเข้ากับกิจกรรมการท่องเที่ยว (สิทธา กองสาสนะ, 2552)

3. องค์ประกอบทรัพยากรการท่องเที่ยว

การจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นขั้นตอนการจัดการแบ่งเขตพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ใช้สอยมากที่สุด พร้อมกับการกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความกลมกลืนกับลักษณะทางกายภาพ และการประเมินขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม สำหรับหลักการของ Collier & Harraway (1997) ได้จำแนกองค์ประกอบทรัพยากรทางการท่องเที่ยวทั้งสิ้น 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attractions) หมายถึง ทรัพยากรของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยว ฤดูกาลหรือเทศกาลการท่องเที่ยว โดยความสวยงามจะเป็นสิ่งสนับสนุนที่สำคัญสำหรับให้กลุ่มนักท่องเที่ยวเกิดความสนใจ (2) สิ่งนำพาเข้าถึง (Accessibility) หมายถึง ระบบคมนาคมขนส่งและยานพาหนะแต่ละประเภท เช่น รถไฟ รถยนต์ส่วนบุคคล เรือ เครื่องบิน เป็นต้น ที่คอยนำพานักท่องเที่ยวเข้ามายังจุดหมายปลายทาง (3) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) หมายถึง การบริการสนับสนุนโดยแบ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค และกลุ่มธุรกิจบริการ อาทิ โรงแรม ภัตตาคาร ตลอดจนร้านค้าขนาดกลางและขนาดย่อม

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับระบบโลจิสติกส์ เส้นทางการท่องเที่ยว และองค์ประกอบทรัพยากรการท่องเที่ยว ที่คณะผู้วิจัยสามารถนำเอาแนวคิดร่วมกับผลลัพธ์จากการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นข้อคำถามปลายเปิด สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละขั้นตอนการวิจัย ตลอดจนยังเป็นส่วนสำคัญที่จะใช้เป็นส่วนหนึ่งของหลักการตรวจสอบความในเชิงทฤษฎีและการสรุปผลการศึกษา โดยคณะผู้วิจัยจะนำไปสู่การสร้างกรอบแนวคิดเชิงขั้นตอนดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยเชิงขั้นตอน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงข้อจำกัดและอุปสรรคของระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าราชบุรี ที่ประชาชนท้องถิ่นต้องเผชิญอยู่ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางแก่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อการปรับปรุงระบบคมนาคมขนส่งที่มีประสิทธิภาพ

2. ทราบถึงเส้นทางการท่องเที่ยวที่เกิดจากมุมมองของภาคประชาชนในเขตเมืองเก่า ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมกันระดมความคิดสำหรับการคัดเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่บ่งบอกถึงความเป็นอัตลักษณ์อันทรงคุณค่าของท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นเส้นทางการท่องเที่ยวที่มีความร่วมสมัยที่มีความน่าสนใจ สามารถสร้างมูลค่าอย่างต่อเนื่องให้แก่กลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบริการที่มีทำเลที่ตั้งอยู่เส้นทางการท่องเที่ยวแห่งใหม่

3. ทราบถึงองค์ประกอบของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สนับสนุนระบบโลจิสติกส์ในเขตเมืองเก่าราชบุรี สามารถกำหนดมาตรการส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่สอดคล้องกับจำนวนของกลุ่มนักท่องเที่ยว เพื่อให้ขอบเขตพื้นที่การศึกษาครั้งนี้กลายเป็นจุดหมายปลายทางที่มีความยั่งยืน

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยแบบพหุวิธี (Multi-Method) ที่รวบรวมข้อมูลมากกว่า 1 วิธีการภายใต้กระบวนการทัศนเดียวกันทั้งระบบ (วัลนิกา ฉลากบาง, 2560) ทางคณะผู้วิจัยดำเนินการศึกษาด้วยรูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีวิทยาการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อให้การอภิปรายโต้ตอบกันอย่างอิสระไม่มีการเรียงลำดับผู้ให้ข้อมูลหลัก ร่วมกับวิธีวิทยาแบบกรณีศึกษาเฉพาะ (Case Study Approach) เพื่อศึกษาจากประเด็นที่ระบุพื้นที่การศึกษาจากบุคคล ที่มีคุณลักษณะแตกต่างกันไปตามบริบทและประสบการณ์ (ยาใจ พงษ์บริบูรณ์, 2553) คณะผู้วิจัยจะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ดำเนินรายการ (เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2562) โดยใช้ประเด็นที่ต่อยอดคำถามมาจากผลการศึกษาของกระบวนการวิจัยในแต่ละขั้นตอนการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดขอบเขตการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา: คณะผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ทรัพยากรการท่องเที่ยว โลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่า เพื่อการประยุกต์ข้อมูลมาใช้เป็นข้อคำถามปลายเปิดสำหรับการศึกษาวิจัยในระบะต่างๆ

1.2 ขอบเขตด้านพื้นที่: คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวเขตเมืองเก่าราชบุรี รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากภาครัฐและเอกชน ได้แก่ (1) หอการค้าจังหวัดราชบุรี (2) เทศบาลเมืองราชบุรี (3) สำนักงานพัฒนาการ จังหวัดราชบุรี (4) สำนักงานประชาสัมพันธ์ จังหวัดราชบุรี (5) สำนักงานพาณิชย์ จังหวัดราชบุรี (6) สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดราชบุรี (7) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี (8) สำนักงานพัฒนาการจังหวัดราชบุรี (9) สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดราชบุรี (10) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานราชบุรี (11) สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี (12) สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี (13) โรงเรียนและสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - ปลาย และอาชีวศึกษา จังหวัดราชบุรี

1.3 ขอบเขตด้านเวลา: คณะผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่เดือนมิถุนายน - ธันวาคม 2563 ตามขั้นตอนการวิจัยได้ทั้งสิ้น 2 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 การศึกษาข้อจำกัดและอุปสรรคของระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าราชบุรี พร้อมกับการออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวมุมมองใหม่ในเขตเมืองเก่าราชบุรี ระยะที่ 2 การศึกษาองค์ประกอบของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สนับสนุนระบบโลจิสติกส์ในเขตเมืองเก่าราชบุรี

1.4 ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก: คณะผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 2 กลุ่ม โดยเป็นกลุ่มประชาชนที่ดำเนินชีวิตประจำวันในเขตเมืองเก่า มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดราชบุรี ซึ่งจะมีความคุ้นเคยกับ

บริบทของเมืองตั้งแต่กำเนิด และมีมุมมองและประสบการณ์ที่แตกต่างกันไปตามช่วงอายุและอาชีพ โดยคณะผู้วิจัยได้เปิดรับอาสาสมัครผ่านหน่วยงานเทศบาลเมืองจังหวัดราชบุรี เพื่อเป็นคณะกรรมการของกระบวนการคัดกรองผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีคุณสมบัติตรงตามเงื่อนไขด้วยกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งยังเป็นกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนดังนี้

1.4.1 กลุ่มนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น-ปลาย และอาชีวศึกษาในจังหวัดราชบุรี อายุระหว่าง 14-18 ปี จำนวน 40 คน และกลุ่มตัวแทนภาคประชาชนจากกลุ่มผู้ประกอบการท่องเที่ยวและบริการ ได้แก่ โรงแรมและรีสอร์ท ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายของฝากของที่ระลึก และกลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนโยบายการท่องเที่ยว อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 40 คน ผ่านกิจกรรมที่กลุ่มนักวิชาจากคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร ร่วมกับเทศบาลเมืองจังหวัดราชบุรีได้เปิดรับสมัครการเข้าร่วมการสนทนากลุ่มในโครงการ “เมืองราชบุรีกับการพัฒนาที่ยั่งยืน” จำนวน 1 วัน โดยผู้ให้ข้อมูลหลักทุกคนที่ทุกคนจะต้องมีการลงทะเบียนเข้าร่วมและรับทราบวัตถุประสงค์การวิจัยตามเงื่อนไขของพิจารณารับรองคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร หมายเลขใบรับรอง REC 63.0527-046-2088

1.4.2 กลุ่มหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในเขตเมืองเก่าราชบุรีที่มีส่วนขับเคลื่อนนโยบายของระบบโลจิสติกส์และการท่องเที่ยว จำนวน 14 คน ได้แก่ (1) รองประธานฝ่ายโลจิสติกส์ หอการค้าจังหวัดราชบุรี (2) กรรมการและผู้บริหารวิสาหกิจคอนโดเทล (3) หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล (4) หัวหน้าฝ่ายอำนวยการเทศบาล (5) ผู้ช่วยนักพัฒนาการท่องเที่ยว (6) ประชาสัมพันธ์ จังหวัดราชบุรี (7) พาณิชย จังหวัดราชบุรี (8) พัฒนาการจังหวัดราชบุรี (9) ประธานกลุ่มนักธุรกิจรุ่นใหม่ หรือ YEC (Young Entrepreneur Chamber of Commerce) (10) โยธาธิการและผังเมือง จังหวัดราชบุรี (11) วัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี (12) รองผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานราชบุรี (13) รองประธานกรรมการผู้ประกอบการธุรกิจรับขนนางแอน (ประเทศไทย) (14) สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยปากกา สมุดบันทึก โทรศัพท์มือถือ กระดาน และกระดาษฟลิปชาร์ต รวมทั้งการใช้ข้อคำถามปลายเปิดเป็นเครื่องมือการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 3 ข้อ ได้แก่ (1) ข้อจำกัดและอุปสรรคของระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าราชบุรี (2) การออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวมุมมองใหม่ในเขตเมืองเก่าราชบุรี (3) องค์ประกอบของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สนับสนุนระบบโลจิสติกส์ในเขตเมืองเก่าราชบุรี และการกำหนดระยะเวลาดังต่อไปนี้

2.1 การศึกษาข้อจำกัดและอุปสรรคของระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าราชบุรี รวมถึงศึกษาการออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวมุมมองใหม่ในเขตเมืองเก่าราชบุรี ภายใต้วิธีวิทยาและการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยใช้เทคนิคการระดมสมองแบ่งกลุ่มออกเป็นตามช่วงเวลา ได้แก่ ช่วงเช้า 09.00 – 12.00 น. เป็นกลุ่มนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - ปลาย และอาชีวศึกษา จำนวน 40 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน และช่วงบ่าย 13.00 – 16.00 น. เป็นกลุ่มตัวแทนภาคประชาชนในเขตเมืองเก่าราชบุรี จำนวน 40 คน แบ่งเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน

2.2 การศึกษาองค์ประกอบของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สนับสนุนระบบโลจิสติกส์ในเขตเมืองเก่าราชบุรี ภายใต้วิธีวิทยากรณีศึกษาเฉพาะ โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิจากหนังสือ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทพื้นที่ จากนั้นจึงเข้าสู่การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 14 คน จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในเขตเมืองเก่าราชบุรีที่มีส่วนขับเคลื่อนนโยบายของระบบโลจิสติกส์และการท่องเที่ยว พิจารณาคุณสมบัติผู้เข้าร่วมการวิจัยต้องมีประสบการณ์การปฏิบัติงานในแต่ละต้นสังกัดไม่น้อยกว่า 6 เดือน หรือได้รับมอบหมายจากหัวหน้าสำนักหรือผู้บริหารระดับสูงสุดในแต่ละองค์กร ร่วมกับการใช้เทคนิคการสังเกตแบบมีส่วนร่วมในฐานะนักท่องเที่ยวเขตเมืองเก่าราชบุรี

3. วิธีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ผู้วิจัยได้พิสูจน์ความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้รับรวบรวมจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิตามหลักการของ ทฤษฎีสามเส้า (Triangulation) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการตรวจสอบด้วยข้อมูลที่แตกต่างกัน (Data Triangulation) จากช่วงเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล สถานที่ และจำนวนผู้ให้ข้อมูลหลักจะช่วยให้พบประเด็น สามารถนำมา ต่อยอดหรือเพิ่มเติมได้จากวัตถุประสงค์การวิจัย (2) ด้านการตรวจสอบข้อมูลด้วยนักวิจัยที่แตกต่างกัน (Investigator Triangulation) ที่คณะผู้วิจัยมีสมาชิกมากกว่า 1 คน เข้ามาร่วมกันวิเคราะห์และตีความจากผลการสัมภาษณ์ในมุมมองที่ แตกต่างกันได้ จะช่วยให้การเรียบเรียงผลการศึกษามุมมองเชิงลึกมากยิ่งขึ้น (3) ด้านการตรวจสอบด้วยวิธีการที่หลากหลาย (Method Triangulation) ทั้งการสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึกโดยตรงกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ควบคุมการสังเกตแบบมี ส่วนร่วมในแหล่งท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่างๆ จะช่วยให้เกิดการยืนยันความถูกต้องให้ปรากฏอย่างตรงไปตรงมา (นิตยา ชูโต, 2551)

ผลการวิจัย

1. การศึกษาข้อจำกัดและอุปสรรคของระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าราชบุรี โดยผู้วิจัยได้สรุป ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการสนทนากลุ่ม

กลุ่ม	เพศ	อายุ	จำนวน	หน่วยงาน
กลุ่มที่ 1 นักเรียน	ชาย	14-18 ปี	12	โรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
	หญิง		20	ตอนต้น-ปลาย
	ชาย		8	โรงเรียน
	หญิง		-	อาชีวศึกษา
กลุ่มที่ 2 ตัวแทนภาคประชาชน	ชาย	18 ปีขึ้นไป	10	ผู้ประกอบการท่องเที่ยว
	หญิง		13	และบริการ
	ชาย		3	เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
	หญิง		4	นโยบายการท่องเที่ยว

ผลการศึกษาพบว่า ระบบคมนาคมและการเชื่อมต่อภายในเขตเมืองเก่าราชบุรีในมุมมองของกลุ่มเยาวชน อธิบายถึงยานพาหนะประเภทรถยนต์ส่วนบุคคลที่จะต้องเดินทางร่วมกับผู้ปกครองเป็นการทางเลือกที่มีความสะดวกสบาย มากที่สุด สามารถเลือกจุดหมายปลายทางอย่างอิสระภายในระยะเวลาที่ต้องการ รองลงมาจะเป็นการเดินทางด้วยรถไฟ เพื่อ เดินทางไปยังจังหวัดใกล้เคียงในภาคตะวันตกที่มีอาณาเขตใกล้กับจังหวัดราชบุรี อาทิ จังหวัดเพชรบุรี เนื่องจากสามารถ เดินทางร่วมกับกลุ่มเพื่อนร่วมชั้นเรียนเป็นจำนวนมากในราคาที่ประหยัด พร้อมทั้งยังไม่ได้สัมผัสกับสภาพแวดล้อมทาง ธรรมชาติที่ช่วยให้ความผ่อนคลายในระหว่างการเดินทาง ถึงแม้ว่าปัญหาของการเดินทางด้วยรถไฟอาจพบกับข้อจำกัด เกี่ยวกับความไม่แน่นอนของรอบเวลาในการให้บริการจากจุดเริ่มต้นสู่จุดหมายปลายทางที่อาจมีความล่าช้ากว่ากำหนด ประมาณ 1-2 ชั่วโมง รวมถึงคุณภาพของห้องโดยสารที่ทรุดโทรม ตลอดจนกระบวนการให้บริการที่มีความบกพร่องอยู่ บ่อยครั้ง เช่น การใช้ถ้อยคำที่ไม่สุภาพกับผู้โดยสาร การให้ข้อมูลที่ไม่เที่ยงตรง เป็นต้น สำหรับการเลือกเดินทางด้วย ยานพาหนะประเภทรถขนส่งสาธารณะประจำทาง รวมทั้งกลุ่มรถยนต์โดยสารดัดแปลงที่ได้ทุนจากสัมปทานจากหน่วยงานของ

รัฐ ซึ่งมีจำนวนรอบการบริการไม่เพียงพอต่อความต้องการในช่วงเร่งด่วน การเดินทางในแต่ละรอบต้องใช้เวลามากกว่า 20-30 นาที เช่นเดียวกับปัญหาการเดินทางด้วยยานพาหนะประเภทรถไฟ ในขณะที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นตัวแทนภาคประชาชนวัยทำงานได้อธิบายมุมมองเพิ่มเติมเกี่ยวกับยานพาหนะประเภทรถจักรยานยนต์รับจ้างที่มีการตั้งราคาสูง จึงกลายเป็นตัวเลือกสุดท้ายหากไม่มีความจำเป็นในการเดินทางในช่วงเวลาเร่งด่วน เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่จะมีรถยนต์ส่วนบุคคลที่ใช้ในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว

ปัญหาการจราจรติดขัดยังคงสืบเนื่องไปถึงวันหยุดสุดสัปดาห์ที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามา การเดินทางสัญจรในลักษณะของการเพิ่มยานพาหนะประเภทรถรางชมเมืองหรือรถมินิบัสประจำทาง ที่จะช่วยลดปัญหาการจราจรติดขัดได้ รวมทั้งยังมีส่วนช่วยอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและกลุ่มนักท่องเที่ยว ในขณะที่ผลการสังเกตบริบทของพื้นที่ของคณะผู้วิจัยยังพบว่า ปัญหาการจราจรติดขัดบริเวณพื้นที่ต่อเนื่องโดยเฉพาะบริเวณศูนย์การค้าโรบินสันราชบุรี รวมทั้งปัญหาด้านมลพิษแต่ละประเภท เช่น เสียง น้ำ อากาศ เป็นต้น ที่มีสาเหตุมาจากการดำเนินชีวิตของประชาชนท้องถิ่นและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวด้วยยานพาหนะ นอกจากนี้ แผนที่ดาวเทียมผ่านโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการเดินทางในปัจจุบันยังให้ข้อมูลพิกัดเส้นทางที่ผิดพลาดและแสดงผลที่ไม่ตรงตามกายภาพจริงที่ปรากฏ รวมถึงทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับถิ่นที่อยู่อาศัย สถานที่ราชการ วิถีชีวิต การประกอบอาชีพ สินค้าอุปโภคบริโภค และพิธีกรรมทางศาสนา บ่งบอกถึงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่ยาวนานในยุคสมัยต่างๆ อย่างน่าค้นหาของจังหวัดราชบุรี ในขณะที่เดียวกับการเชื่อมโยงทรัพยากรทางการท่องเที่ยวไปสู่รูปแบบกิจกรรมยังคงขาดความหลากหลายของนักท่องเที่ยวทุกช่วงอายุ ดังนั้นเขตเมืองเก่าราชบุรีจึงเหมาะสำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นจุดแวะพักอย่างน้อย 1 ชั่วโมงก่อนเดินทางไปยังจังหวัดอื่นๆ ในภาคตะวันตก เช่น เพชรบุรี กาญจนบุรี สุพรรณบุรี เป็นต้น สำหรับการศึกษาค้นคว้าข้อมูลการเดินทางท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าราชบุรี ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การศึกษาข้อมูลการเดินทางท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าราชบุรี

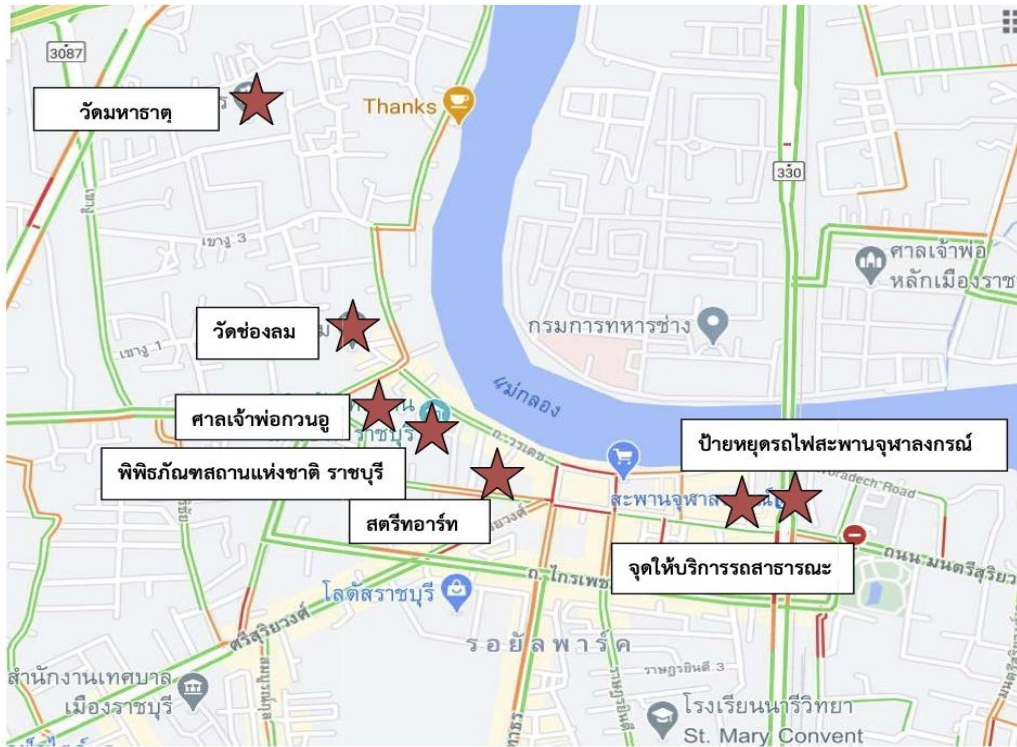
ลักษณะการเดินทาง	ข้อมูลเบื้องต้นและจุดเด่น	ข้อจำกัดและอุปสรรค
1. รถรับจ้างสองแถวสีฟ้า	ผู้ประกอบการและผู้รับจ้างเป็นคนในท้องถิ่นที่มีความชำนาญในแต่ละเส้นทาง บริเวณโดยรอบเมืองเก่าและเขตท่องเที่ยวต่อเนื่อง มีอัตราค่าบริการคนละ เริ่มต้น 10 บาท	อยู่บริเวณด้านนอกเขตเมืองเก่า ที่นักท่องเที่ยวอาจจะต้องใช้เวลาในการค้นหาจุดให้บริการ บริเวณพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จังหวัดราชบุรี เท่านั้น รวมทั้งการบริการในแต่ละรอบอาจขึ้นอยู่กับจำนวนผู้โดยสาร
2. รถจักรยานยนต์รับจ้าง	ผู้ประกอบการและผู้รับจ้างเป็นคนในท้องถิ่นที่นักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่นที่สามารถเลือกใช้บริการด้วยระยะทางสั้นๆ มีอัตราค่าบริการเริ่มต้นที่ 20 บาท	จุดบริการเขตเมืองเก่าอยู่ไกลจากแหล่งชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญในเขตเมืองเก่าประมาณ 1.5 กิโลเมตร
3. รถจักรยาน	นักท่องเที่ยวกลุ่มกีฬาและนักท่องเที่ยวจะนิยมนำจักรยานเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการออกกำลังกายและการเยี่ยมชมทัศนียภาพในเขตเมืองเก่า	ภายในเขตเมืองเก่าจำเป็นต้องมีการรับพื้นที่สำหรับการสัญจรและจุดบริการจอดจักรยานสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัย

ลักษณะการเดินทาง	ข้อมูลเบื้องต้นและจุดเด่น	ข้อจำกัดและอุปสรรค
4. รถยนต์โดยสารส่วนบุคคล	นักท่องเที่ยวที่ต้องการความสะดวกสบายสามารถใช้ถนนเส้นทางสัญจรไปยังแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่ต่างๆ ในเขตเมืองเก่า	สถานที่จอดรถยนต์มีเฉพาะในบริเวณสะพานริมน้ำแม่กลองเท่านั้น มีการเก็บอัตราค่าบริการคันละ เริ่มต้น 10 บาท ซึ่งมีพื้นที่จำกัด สำหรับบริเวณถนนที่อยู่อาศัยของชุมชนมักจะมีรถยนต์โดยสารของเจ้าของบ้าน ณ บริเวณตลาดโคยก็๋ ตลาดทรัพย์สิน และตลาดสนามหญ้า
5. เดินเท้า	นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาด้วยรถโดยสารขนส่งมวลชนจากต่างจังหวัด สามารถเลือกใช้การเดินทางเท้า เนื่องจากขอบเขตของเมืองเก่าและแหล่งท่องเที่ยวมีระยะทางเพียงแค่ 1.5 กิโลเมตร	สภาพภูมิอากาศในช่วงฤดูอากาศไม่เหมาะสมสำหรับการเดินทาง อาทิ ฤดูฝน รวมทั้งแต่ละแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่ายังคงขาดป้ายสื่อความหมายเพื่อบ่งบอกให้ทราบถึงระยะทาง

จากตารางที่ 2 พบว่า ยานพาหนะที่ให้บริการในเขตเมืองเก่ามีประชาชนท้องถิ่นในฐานะผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ อย่างลึกซึ้ง ในส่วนของข้อจำกัดสำหรับการเดินทางของนักท่องเที่ยวยังขาดแคลนสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งสถานที่จอดรถที่ไม่เพียงพอในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยเฉพาะช่วงเวลาที่มีการจัดกิจกรรมตลาดโคยก็๋ ขนาดเส้นจราจรคับแคบมักสร้างปัญหาการจราจรติดขัดในช่วงเย็น ในขณะที่ยานพาหนะประเภทรถไฟไม่ได้ถูกบรรจุอยู่ในข้อมูลการเดินทาง เนื่องจากสถานีผู้โดยสารอยู่ห่างไกลจากเขตเมืองเก่าราชบุรีประมาณ 1 กิโลเมตร ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาการเดินทางเท้าหรือยานพาหนะรับจ้างประเภทอื่นๆ เข้ามา สำหรับการเดินทางด้วยยานพาหนะประเภทเรือถึงแม้จะมีทัศนียภาพที่สวยงาม แต่ในปัจจุบันปี พ.ศ. 2564 ยังมีผู้ประกอบการเอกชนและหน่วยงานภาครัฐเปิดให้บริการอย่างเป็นทางการ

2. การศึกษาการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวที่มีเรื่องราวในเขตเมืองเก่าราชบุรี

คณะผู้วิจัยได้กำหนดโครงการ “เมืองราชบุรีกับการพัฒนาที่ยั่งยืน” ผ่านกิจกรรมการสนทนากลุ่ม ในลักษณะของกลุ่มย่อยของประชาชน 2 ช่วงอายุ เพื่อการออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงสถานที่สำคัญภายในเขตเมืองเก่าตามโครงสร้างผังเมืองที่มีระยะทางเพียง 1.5 กิโลเมตร โดยการนับตามลำดับความถี่ของสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ พร้อมกับเส้นทางและสถานที่ท่องเที่ยวตามเส้นทางที่ปรากฏในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 เส้นทางท่องเที่ยวมุมมองใหม่ในเขตเมืองเก่าราชบุรี

จากภาพที่ 2 อธิบายถึงการกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวและการแสดงระยะทางที่กลุ่มนักท่องเที่ยวสามารถเดินได้ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยใช้แนวคิดทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจากการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่น เพื่อการนำเสนอมิติทางวัฒนธรรมอย่างสร้างสรรค์ประกอบด้วย (1) ประวัติศาสตร์ในราชอาณาจักรไทยตั้งแต่สมัยอาณาจักรทวารวดีถึงกรุงรัตนโกสินทร์ (2) วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น (3) ถิ่นที่อยู่อาศัย (4) ศาสนาและพิธีกรรม (5) ศิลปะร่วมสมัย ซึ่งทางคณะผู้วิจัยร่วมกับประชาชนท้องถิ่นทั้ง 2 กลุ่ม ได้ประเมินจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อมาใช้เป็นฐานข้อมูล และใช้วิธีการคัดเลือกตามลำดับความถี่เป็นค่าคะแนนของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ที่มีการผิมนักสติกเกอร์ลงบนแผนผังเมืองเก่า โดยลำดับสถานที่ท่องเที่ยวจะเริ่มต้นตั้งแต่สะพานจุฬาลงกรณ์ไปสิ้นสุดที่บริเวณตลาดทั้ง 3 แห่งดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าราชบุรี

ลำดับสถานที่	ข้อมูลเบื้องต้นและจุดเด่น
สะพานจุฬาลงกรณ์	ถูกสร้างขึ้นพร้อมสถานีรถไฟสายใต้สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในบริเวณดังกล่าวยังมีรถบัสโดยสารประจำทาง ป.1 ที่จะแวะจอดส่งผู้โดยสาร รวมทั้งยังมีกลุ่มผู้ประกอบการประเภทรถจักรยานยนต์ รถสามล้อ และรถตุ๊กตุ๊ก ไว้คอยให้บริการรับ-ส่งนักท่องเที่ยวเข้าสู่เขตเมืองเก่าและอำเภอต่างๆ ภายในจังหวัดราชบุรี

ลำดับสถานที่	ข้อมูลเบื้องต้นและจุดเด่น
วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์	ศาสนาสถานที่แสดงอารยธรรมสืบทอดจากขอมและเป็นสถานที่สำคัญที่นักท่องเที่ยวต่างชาติให้ความสนใจในการเดินทางมาเยี่ยมชมสถาปัตยกรรมขององค์พระปรางค์ภายในวัด รวมทั้งยังเป็นที่พักผ่อนพิศกรรมทางศาสนาในวันสำคัญต่างๆ
ศาลเจ้าพ่อกวนอู	สถานที่ที่ชุมชนชาวจีนที่ย้ายถิ่นฐานมาตั้งรกรากในเขตเมืองเก่าราชบุรี เพื่อมาแสดงความเคารพต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่นับถือ ในเวลาต่อมาชุมชนชาวจีนดังกล่าวได้มีการขยายไปประกอบอาชีพยังอำเภอห้วยกระบอก
วัดช่องลม	ศาสนาสถานที่ชาวจังหวัดราชบุรีจะนิยมมาประกอบพิธีกรรมในวันสำคัญทางศาสนา มีหลวงพ่อแก่นจันทร์หรือพระพุทธรูปปางอุ้มบาตรตั้งแต่สมัยอยุธยา ที่เป็นศิลปะสมัยทวารวดีลือนามมาจากจังหวัดกาญจนบุรี
พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ จังหวัดราชบุรี หรือจวนผู้ว่า	สถานที่เก็บรวบรวมเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของจังหวัดราชบุรี ผ่านหลักฐานทางโบราณคดีที่ระบุถึงชาติพันธุ์ ตลอดจนสิ่งของเครื่องใช้ตั้งแต่สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 เป็นต้นมา
สตรีทอาร์ต	เป็นกลุ่มอาคารพาณิชย์ ตึกแถวเก่าแก่ จำนวน 10 ห้องที่ไม่มีผู้อยู่อาศัยค้างคืน เรียงติดกัน มีความยาวห้องละ 5 เมตร เรียงชิดติดกันประมาณ 50 เมตร สามารถแบ่งพื้นที่เป็น 2 ส่วนหลัก ได้แก่ (1) ส่วนที่ติดกับร้านกาแฟ ที่ผู้ประกอบการจะนำผลงานเครื่องปั้นเซรามิกส์ที่มีสีสันสวยงามในลักษณะของศิลปะประยุกต์ พร้อมกับการใช้โต๊ะเก้าอี้เข้ามาเป็นงานประติมากรรมตกแต่ง และ (2) ส่วนผลงานวาดผนังที่มีลวดลายบอกเล่าความเป็นเมืองเก่าราชบุรี ได้แก่ การดำเนินชีวิตของผู้คน และโอ่ง
บริเวณตลาดโคยก็๋ ตลาดทรัพย์สิน และ ตลาดสนามหญ้า	เป็นจุดจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคให้แก่คนในชุมชนและนักท่องเที่ยวตามช่วงเวลาการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่นราชบุรี

จากตารางที่ 3 พบว่า สถานที่ท่องเที่ยวที่ทั้งหมดถูกคัดเลือกจากความคิดเห็นของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักแต่ละกลุ่ม ซึ่งทั้งหมดจะมีทำเลที่ตั้งไม่ห่างไกลกัน นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปยังจุดต่างๆ ได้ด้วยการเดินเท้า หรือสามารถเลือกใช้ยานพาหนะอื่นๆ ตามความต้องการ สำหรับวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ถึงแม้ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ต่อเนื่องถึงแม้ว่าจะตั้งอยู่นอกเขตเมืองเก่า แต่ก็ยังคงได้รับการคัดเลือกเข้ามาเป็นแหล่งท่องเที่ยวจุดที่ 2 ในฐานะอีกหนึ่งสถาปัตยกรรมที่มีความงดงามและเป็นสัญลักษณ์ของทางจังหวัดราชบุรี

3. การศึกษาองค์ประกอบของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สนับสนุนระบบโลจิสติกส์ในเขตเมืองเก่าราชบุรี โดยผู้วิจัยได้สรุปข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์เชิงลึก

ลำดับ	เพศ	ตำแหน่งและหน่วยงาน
1	ชาย	รองประธานฝ่ายโลจิสติกส์ หอการค้าจังหวัดราชบุรี
2	ชาย	กรรมการและผู้บริหารวิรสูดาคอนโดเทล
3	หญิง	หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล
4	หญิง	หัวหน้าฝ่ายอำนวยการเทศบาล
5	หญิง	ผู้ช่วยนักพัฒนาการท่องเที่ยว
6	หญิง	ประชาสัมพันธ์ จังหวัดราชบุรี
7	ชาย	พาณิชย์ จังหวัดราชบุรี
8	ชาย	พัฒนาการจังหวัดราชบุรี
9	ชาย	ประธานกลุ่มนักธุรกิจรุ่นใหม่ หรือ YEC (Young Entrepreneur Chamber of Commerce)
10	ชาย	โยธาธิการและผังเมือง จังหวัดราชบุรี
11	หญิง	วัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี
12	ชาย	รองผู้อำนวยการสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานราชบุรี
13	ชาย	รองประธานกรรมการผู้ประกอบการธุรกิจวังนางแอน (ประเทศไทย)
14	หญิง	สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี

ผลการศึกษาพบว่า ระบบโลจิสติกส์ต้องอาศัยทรัพยากรทางการท่องเที่ยวเป็นส่วนสนับสนุน ที่จะต้องพิจารณาถึงความต้องการของประชาชนในจังหวัดราชบุรีและนักท่องเที่ยวผู้มาเยือนที่จะต้องได้รับความสะดวกสบายในระหว่างการทำกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ สามารถสรุปเป็น 6 องค์ประกอบหลักดังนี้

3.1 อัตลักษณ์และความเป็นมา

เขตเมืองเก่ามีความเกี่ยวข้องกับการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ที่ช่วยเสริมสร้างความเป็นสิริมงคลแก่ชาวไทยพุทธ พร้อมกับการเดินทางไปเยี่ยมชมความงดงามของสถาปัตยกรรม อาทิ วัดพระศรีรัตนมหาธาตุที่มีพระปรางค์สมัยทวารวดีที่ถ่ายทอดศิลปะของขอมโบราณเช่นเดียวกับแบบของพระธาตุนครวัด ก่อสร้างด้วยศิลาอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมอายุมากกว่า 1,000 ปี หรือประมาณช่วงสมัยพุทธศตวรรษที่ 16 รวมทั้งยังมีวัดอื่นๆ ในเขตเมืองเก่าและพื้นที่ต่อเนื่อง อาทิ วัดช่องลม หรือวัดช้างล้ม โดยสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ได้ทรงเห็นว่าวัดเป็นจุดที่ลมพัดผ่านบริเวณหน้าวัด จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ระบุได้ว่าสร้างขึ้นตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา อีกหนึ่งศาสนสถานที่สำคัญ อย่างวัดพระศรีสุริยวงศ์ที่ผสมผสานสถาปัตยกรรมของตะวันตกกับไทย มีเจดีย์ประธานทรงระฆังคว่ำที่อยู่ด้านหลังพระอุโบสถ สำหรับมุมมองของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรีได้นำเสนอแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับอัตลักษณ์ของเมืองเก่าราชบุรีในบทบาทของแหล่งเรียนรู้ที่เชื่อมโยงและรวบรวมมรดกทางวัฒนธรรมประกอบด้วย จวนผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรี พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติราชบุรี และพิพิธภัณฑศาลา

ในขณะที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจากส่วนงานเทศบาลเมืองราชบุรีได้อธิบายถึงอัตลักษณ์ทางการท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าราชบุรีมีองค์ประกอบทางวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์อื่นๆ อันเก่าแก่ ประกอบด้วย กระเหรี่ยง มอญ จีน ไทย มอญ และยวน ที่สะท้อนผ่านถิ่นที่อยู่อาศัยที่สามารถบ่งบอกได้ถึงการค้าเดินชีวิต อาทิ กลุ่มชาวไทยเชื้อสายจีนเคียงคู่กับสายน้ำ โดยเฉพาะตลาดโคยก็ในภาษาจีน หมายถึง “ริมแม่น้ำ” ที่ได้รับความนิยมของประชาชนและกลุ่มนักท่องเที่ยว จนได้รับการคัดเลือกเป็น 1 ใน 4 ตลาดภูมิภาคของประเทศไทย สามารถจับจ่ายซื้อสินค้าได้ตั้งแต่เวลาประมาณ 18.00 น. เป็นต้นไป อีกทั้งยังมีกลุ่มธุรกิจบริการร้านอาหารริมน้ำ และคาเฟ่เกิดขึ้นรายล้อมบริเวณนั้น รวมทั้งยังสามารถ

เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวไปยังชุมชนมนตรีสุริยวงศ์ที่ผลิตผ้าขาวม้าจำหน่ายเป็นสินค้าของฝากของที่ระลึก และเป็นศูนย์การเรียนรู้ที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดราชบุรีในการรองรับคณะศึกษาดูงานจากหน่วยงานต่างๆ นอกจากนี้ อุตสาหกรรมของเขตเมืองเก่าราชบุรียังมีงานสถาปัตยกรรมเก่าแก่ที่ถูกบูรณะให้กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยว อาทิ จวนผู้ว่าราชการจังหวัดราชบุรีของสมุหเทศาภิบาล ซึ่งในหลวงรัชกาลที่ 5 เคยเสด็จมาประทับแรม สำหรับสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรีให้ความเห็นที่แตกต่างออกไปโดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับอัตลักษณ์เมืองเก่าสามารถค้นพบถึงหลักฐานประวัติศาสตร์ที่ในลักษณะของกลุ่มกำแพงเมืองเก่า และกลุ่มมรดกทางสถาปัตยกรรมอย่างเจดีย์หัก ที่ทางหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นการส่งเสริมความโดดเด่นด้านโครงสร้างทางกายภาพแก่นักท่องเที่ยว

นอกจากนี้ เขตเมืองเก่ายังบ่งบอกถึงงานหัตถกรรมโอ่งมังกร ที่สะท้อนถึงภูมิปัญญาสืบทอดมาจากชาวจีนที่จะนำดินมาปั้นขาย ซึ่งภายในจังหวัดราชบุรีมีดินที่เป็นทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีคุณภาพสูง ประกอบกับการออกแบบลวดลายที่มีความสวยงามจากช่างฝีมือชาวจีน โดยการนำมังกรสัตว์แห่งเทพนิยามที่มีความเป็นสิริมงคลแก่ผู้ถือครองมาใช้ในการสร้างความแตกต่างจากโอ่งทั่วไปในจังหวัดอื่นๆ ซึ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่รับรู้เกี่ยวกับโอ่งมังกรที่อยู่คู่กับจังหวัดราชบุรีมาช้านาน สำหรับงานหัตถกรรมในเขตเมืองเก่ายังมีการสร้างสรรค์ในรูปแบบงานหัตถกรรมที่เป็นกลุ่มภาพแนวเซรามิก สามารถช่วยเพิ่มการรับรู้ความเป็นเมืองแห่งศิลปะร่วมสมัย ตลอดจนการเพิ่มขึ้นของงานจิตรกรรมข้างทางหรือข้างถนน (Street Art) ที่สามารถสร้างความสนใจแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มคนรุ่นใหม่ได้อย่างทันกระแสสมัย รวมทั้งจังหวัดราชบุรีที่ยังมีอัตลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เป็นสินค้าส่งออกไปยังภูมิภาคอื่น อาทิ มะพร้าวน้ำหอม และสับปะรดสะท้อนให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของทางจังหวัดราชบุรี ยิ่งไปกว่านั้น สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี ได้นำเสนออัตลักษณ์ที่ปรากฏในแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าราชบุรีมีความเกี่ยวกับวัตถุดิบในการประกอบอาหารนั่นก็คือ ไข่เป็ดหวานเจ็ดเสมียน และเต้าหู้ดำ ที่มีชื่อเสียงด้านรสชาติ กลายเป็นสินค้าประเภทของฝากที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมาช้านาน และยังเป็นวัตถุดิบส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ จะเห็นได้ว่าอัตลักษณ์และความเป็นมาในเขตเมืองเก่า ยังสามารถนำไปใช้เป็นอย่างดีประกอบของระบบโลจิสติกส์ด้านการมีส่วนร่วม (Participation Flow) ที่เกิดจากความพร้อมของชุมชนที่จะช่วยกันดูแลรักษาสืบสานทรัพยากรทางวัฒนธรรมในแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งที่เป็นจากฐานดั้งเดิมให้คงอยู่ รวมทั้งการเผยแพร่จุดเด่นให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ถึงความเป็นตัวตนที่แท้จริงของเขตเมืองเก่าราชบุรี

3.2 การรักษาความปลอดภัย

เขตเมืองเก่าราชบุรีมีอัตราการก่ออาชญากรรมและโจรกรรมทรัพย์สินภายในแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับต่ำ โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะเข้าสู่เขตพื้นที่ในเขตเมืองเก่าในลักษณะของเมืองผ่าน เพื่อเดินทางไปยังอำเภออื่นๆ ของจังหวัดราชบุรี รวมทั้งความเป็นไปได้ที่จะเพิ่มความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยตามนโยบายของหน่วยงานรัฐบาลด้วยการเพิ่มอัตราค่าลงของหน้าที่ เพื่อเข้ามากำกับดูแลความเรียบร้อยในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ โดยเฉพาะพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางสัญจรหลัก เช่น ตำรวจจราจร หน่วยรักษาความปลอดภัย เทศกิจ ตำรวจท่องเที่ยว เป็นต้น สำหรับปัญหาการเกิดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในระหว่างการเดินทางสัญจรมีสาเหตุมาจากยานพาหนะไม่ได้ถูกจำกัดความเร็ว อีกทั้งทางสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเสนอให้มีการเพิ่มเสาไฟและโคมไฟสนามตามเส้นทางท่องเที่ยว โดยเฉพาะเส้นทางเปลี่ยวที่เป็นรอยต่อระหว่างเขตเมืองเก่าและแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ภายในอำเภอเมืองราชบุรี เพื่อลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุแก่ผู้ใช้เส้นทางสัญจรดังกล่าวในยามค่ำคืน นอกจากนี้ ภายในเขตเมืองเก่าราชบุรียังมีกล้องวงจรปิดไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ตามแผนของกรมโยธา รวมทั้งในแหล่งท่องเที่ยวภายในชุมชนและวัดหลายแห่งยังต้องการเครื่องมืออุปกรณ์ หรืออัตราค่าลงจากหน่วยงานของรัฐที่จะเข้ามาช่วยตรวจสอบความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่นในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ อย่างไรก็ตามความปลอดภัยในการเดินทางทางน้ำยังเป็นสิ่งที่ต้องเฝ้าระวังเนื่องจากการรถไฟแห่งประเทศไทยมีแผนพัฒนารถไฟรางคู่ได้ค้นพบว่า แม่น้ำยังมีบางจุดที่คาดว่าจะมีระเบิดสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่ยังมีการเก็บกู้ไม่สำเร็จ อาจสร้างอันตรายแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่นได้ ในขณะที่เดียวกันแนวทางการส่งเสริมความปลอดภัยของระบบสุขภาพ หรือห้องน้ำ

สาธารณสุขภายในวัด ที่จะต้องคำนึงถึงการเพิ่มเติมอุปกรณ์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้พิการและผู้สูงอายุ เป็นสิ่งที่หน่วยงานของรัฐคาดการณ์ว่าจะต้องเร่งดำเนินการ เพื่อความเหมาะสมกับแหล่งท่องเที่ยว จะเห็นได้ว่าการรักษาความปลอดภัยในเขตเมืองเก่า ยังสามารถนำไปใช้เป็นองค์ประกอบของระบบโลจิสติกส์ด้านกายภาพ (Physical Flow) ที่จะช่วยลดชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่ รวมทั้งประชาชนในเขตเมืองเก่าราชบุรีที่จะต้องเดินทางออกมาทำกิจกรรมในแต่ละวัน

3.3 ความสะอาดและความเป็นระเบียบ

เขตเมืองเก่าราชบุรีมีการจัดการปริมาณขยะด้วยกรรมวิธีการฝัง การรีไซเคิลให้แห้ง และการเผาทำลายนอกพื้นที่ชุมชน นับว่ากระบวนการสร้างมาตรฐานในระดับที่น่าพึงพอใจ แต่ในขณะเดียวกันการคัดแยกขยะด้วยการจำแนกประเภทด้วยสีของภาชนะยังคงเป็นเรื่องที่ไม่ได้รับการดูแลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากนัก เมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดอื่นๆ ในภูมิภาคเดียวกัน การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักในสำนักงานเทศบาลเมืองราชบุรีอธิบายเพิ่มเติมว่า ปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นส่วนหนึ่งเกิดจากจำนวนนักท่องเที่ยว รวมทั้งภายในเขตเมืองเก่ายังมีจำนวนภาชนะบรรจุขยะน้อย โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวและธุรกิจบริการ พร้อมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นกับเส้นทางการคมนาคมระหว่างการเดินทางเข้าสู่เขตเมืองเก่าที่พบกับปัญหาของมลพิษทางอากาศ มีแหล่งกำเนิดมาจากฟาร์มปศุสัตว์ที่ส่งกลิ่นเหม็นมาเป็นระยะเวลานาน แต่ในขณะเดียวกันในเขตพื้นที่ต่อเนื่องกับเมืองเก่าในช่วงเช้าของแต่ละวัน ยังต้องเผชิญกับมลพิษทางอากาศที่เป็นปัญหาฝุ่นควันจากเตาเผาโถงที่กระทบกับแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งที่เป็นสถานที่กลางแจ้ง นอกจากนี้ การยังมีข้อเสนอพิจารณาการกำกับดูแลความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมืองด้วยการลดจำนวนป้ายโฆษณาหรือสื่อประชาสัมพันธ์ที่ไม่จำเป็นในบางภูมิทัศน์ รวมทั้งการส่งเสริมให้มีการทาสีของอาคารพาณิชย์และที่อยู่อาศัยให้อยู่ในรูปแบบเดียวกันตามอัตลักษณ์ดั้งเดิมของจังหวัดราชบุรี คือ สีฟ้า เพื่อให้เป็นสถาปัตยกรรมและทัศนียภาพที่สวยงามน่าจดจำของนักท่องเที่ยว เช่นเดียวกับสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรีได้เสนอให้มีการจัดระเบียบภูมิทัศน์บริเวณถนนที่พิกาศัยด้วยการจัดวางสิ่งของให้มีความเป็นระเบียบแก่เมืองตลอดจนการกำกับดูแลทัศนียภาพบริเวณริมแม่น้ำที่เกิดจากวางพุ่มน้ำที่ไร้ระเบียบการดูแล จะเห็นได้ว่าความสะอาดและความเป็นระเบียบในเขตเมืองเก่า ยังสามารถนำไปใช้เป็นองค์ประกอบของระบบโลจิสติกส์ด้านกระบวนการผลิต (Production Flow) สามารถพัฒนาเป็นนโยบายสาธารณะเพื่อใช้ในการควบคุมดูแลทรัพยากรให้แก่เมืองเก่าราชบุรี กลายเป็นจุดหมายปลายทางที่น่าเชื่อถือตามกฎระเบียบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.4 โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

เขตเมืองเก่าราชบุรีมียานพาหนะตามระบบคมนาคมขนส่งทางบกบนถนนสัญจร ได้แก่ รถบัสโดยสารสาธารณะ รถกระบะสองแถวสีฟ้า และรถจักรยานยนต์รับจ้าง แต่สำหรับระบบคมนาคมขนส่งทางรางด้วยรถไฟยังได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวมากนัก เนื่องจากสถานีอยู่ไกลจากตัวเมืองจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาการเดินทางค่อนข้างยาวนาน ในส่วนของระบบคมนาคมขนส่งทางน้ำทางจังหวัดราชบุรีได้ดำเนินการสร้างท่าเรือประจำวัด เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเดินทางที่กำลังจะเกิดขึ้นเริ่มต้นจากบริเวณตลาดริมแม่น้ำในเขตเมืองเก่าไปยังวัดต่างๆ ในลักษณะกิจกรรมการท่องเที่ยวไหว้พระ 9 วัด ซึ่งยังคงต้องรอการประสานกับกลุ่มผู้ประกอบการเรือขนส่งผู้โดยสารที่สนใจให้บริการรับ-ส่งนักท่องเที่ยว ยิ่งไปกว่านั้นกลุ่มผู้ประกอบการที่ให้บริการยานพาหนะนำเที่ยวประเภทรถเช่าเหมาและรถร่วมบริการตามระยะทางมีจำนวนไม่มาก รวมทั้งการเพิ่มบริการยานพาหนะที่นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางได้ด้วยตนเอง เช่น จักรยานเช่า รถรางชมเมือง สามล้อปั่น เป็นต้น เพื่อรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่มีรถยนต์โดยสารส่วนบุคคลในอนาคต ในขณะเดียวกันยังค้นพบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจากหน่วยงานของรัฐจำนวนมากได้เสนอให้มีการปรับปรุงคุณภาพของถนนที่ใช้สัญจรในทุก 2-3 ปี เพื่อลดปัญหาผิวจราจรที่ไม่สม่ำเสมอที่อาจเกิดอันตรายในระหว่างการเดินทาง รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการปรับปรุงเส้นทางถนนจักรยานที่ต้องใช้ร่วมกับฟุตบอลในเขตตัวเมืองต้องมีการแบ่งให้ชัดเจน ควบคู่กับการกำหนดแนวทางการออกแบบที่จอดรถจักรยานของนักท่องเที่ยวในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ นอกจากนี้ ทางวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรีได้ระบุถึงปัญหาของสถานที่จอดรถยนต์

โดยส่วนบุคคลบริเวณแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่ราชการที่จะถูกใช้เป็นพื้นที่ในการรองรับ เช่น จวนผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี ถนนริมแม่น้ำ ศาลากลางจังหวัดราชบุรี พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติราชบุรี เป็นต้น ซึ่งในวันจันทร์ – ศุกร์พบว่า มีจำนวนยานพาหนะหนาแน่นและไม่สะดวกต่อการเคลื่อนย้ายหลัง 12.00 น. และ 16.00 น. โดยทางสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองได้เสนอโยบายการแก้ไขปัญหาจำนวนที่จอดรถยนต์ที่ไม่เพียงพอด้วยการสร้าง Sport Complex จำนวน 3- 5 ชั้นสามารถรองรับจำนวนรถยนต์โดยสารได้สูงสุดถึง 200 คัน ภายในอาคารยังมีบริการศูนย์อาหาร ร้านค้า และห้องออกกำลังกายไว้รองรับผู้ใช้บริการทั้งประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว

สำหรับกลุ่มธุรกิจโรงแรมและที่พักภายในเขตเมืองเก่าราชบุรียังมีรูปแบบการบริการเพียงห้องเช่ารายวันเท่านั้น จากการสำรวจข้อมูลด้วยการสังเกตแบบมีส่วนร่วมยังพบว่า มีโรงแรมขนาดกลางตั้งอยู่ห่างจากเขตเมืองเก่าประมาณ 5-10 กิโลเมตร ที่มีบริการด้านห้องพัก อาหารและเครื่องดื่ม บริการเสริมอื่นๆ แบบครบวงจร อาทิ โรงแรม ณ เวลา และโรงแรมราชาบุระ ที่เหมาะสมกับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเข้าร่วมประชุมและสัมมนาภายในประเทศ นอกจากนี้ในเขตเมืองเก่าราชบุรียังขาดศูนย์บริการข้อมูลด้านการท่องเที่ยว เพื่ออำนวยความสะดวกในด้านข้อมูลการเดินทางและการประสานงานให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ ในส่วนของสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรีได้อธิบายถึงการรองรับการขยายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าในอนาคตด้วยการเพิ่มจำนวนห้องน้ำสาธารณะตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ภายในเขตเมืองเก่าราชบุรี ที่นักท่องเที่ยวทุกเพศทุกวัยสามารถเข้าไปใช้บริการได้ภายใต้แนวคิด “Tourism for All” นอกจากนี้ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจากส่วนงานเทศบาลเมืองเก่าราชบุรียังคงระบุปัญหาของการขาดป้ายสื่อความหมายในแหล่งท่องเที่ยว ประกอบกับข้อจำกัดของถนนเลนเดี่ยวที่ใช้สัญจรภายในเมืองที่คับแคบ ยากต่อการพัฒนาหรือขยายให้สามารถสอดคล้องกับปริมาณยานพาหนะของนักท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเวลาประมาณ 18.00 น. ที่จะเกิดปัญหาการจราจรติดขัดอยู่เป็นประจำตั้งแต่วันจันทร์ – วันศุกร์ รวมถึงวันเสาร์เฉพาะบริเวณถนนริมแม่น้ำ จะเห็นได้ว่าโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในเขตเมืองเก่ายังสามารถนำไปใช้เป็นองค์ประกอบของระบบโลจิสติกส์ด้านการให้บริการ (Service Flow) โดยกลุ่มผู้ประกอบการสามารถศึกษาพฤติกรรมความต้องการและกระแสวิเคราะห์ความนิยมในเพื่อปรับปรุงการบริการให้มีความเหมาะสมกับยุคสมัย

3.5 การส่งเสริมการประชาสัมพันธ์

จากการศึกษาพบว่า เขตเมืองเก่าราชบุรีมีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยของภาครัฐและเอกชน เพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจเขตเมืองเก่าราชบุรี ในลักษณะของงานอีเวนต์หรือที่เรียกว่า “กิจกรรมการตลาดพิเศษ” อาทิ หอการค้าจังหวัดมีการจัดงานมหกรรมการแสดงสินค้าอุปโภคบริโภคของกลุ่มผู้ประกอบการที่รู้จักในนาม “หอการค้าแฟร์” ที่ยังคงมีการจัดอย่างต่อเนื่อง โดยจะมีศิลปินดารานักร้อง นักแสดงเข้าร่วมงานแต่ละวัน เช่นเดียวกับทางสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดราชบุรีได้มีนโยบายและงบประมาณการจัดงานกาชาดและงานท่องเที่ยวไทยเป็นประจำทุกปี ตลอดจนกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ศักยภาพทางการท่องเที่ยวระดับหมู่บ้าน “OTOP นวัตกรรมวิถี” โดยกรมการพัฒนาชุมชนเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติและชาวไทยที่ชื่นชอบกิจกรรมการเรียนรู้การดำรงอยู่กับวิถีชีวิตของชาวบ้าน เช่น การประกอบอาชีพ พิธีกรรม เครื่องแต่งกาย อาหาร ที่อยู่อาศัย เป็นต้น รวมทั้งการจัดงานอีเวนต์เฉลิมฉลองในคืนส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่อย่าง Amazing Thailand Countdown 2020 @ Ratchaburi ที่เกิดขึ้นในจังหวัดราชบุรีเป็นครั้งแรก และการสืบสานเทศกาลที่เกี่ยวข้องกับชาวไทยเชื้อสายจีนอย่าง ราชบุรีไชน่าทาวน์ที่จะจัดขึ้นตรงกับเทศกาลตรุษจีน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายระหว่างเทศบาลเมืองราชบุรีร่วมกับกลุ่มผู้ประกอบการร้านอาหารและเครื่องดื่มในเขตเมืองเก่า ในช่วงเดือนตุลาคมของทุกปีนั่นก็คือ เทศกาลกินเจบริเวณศาลเจ้าพ่อท้าวแสนปีสำหรับชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีน นอกจากนี้ ในเขตเมืองเก่าราชบุรียังคงได้ส่งเสริมการจัดงานอีเวนต์ประเภทวัฒนธรรมและประเพณีไทยอย่างสงกรานต์และลอยกระทง เพื่อมุ่งหวังให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในจังหวัดราชบุรี ในขณะที่เดียวกันทางจังหวัดราชบุรียังมีการจัดงานอีเวนต์กีฬาประเภทวิ่งมาราธอนและปั่นจักรยานอย่างต่อเนื่องในหลายปี ซึ่งจะมีกลุ่ม

นักท่องเที่ยวจำนวนมากให้ความสนใจที่จะเข้าร่วมการแข่งขัน โดยมีการกำหนดเส้นทางการแข่งขันก็หาแต่ละประเภทที่เข้าสู่ภายในเขตเมืองเก่า นำไปสู่กิจกรรมการท่องเที่ยวทั้งก่อนและหลังจากการแข่งขัน

สำหรับบทบาทหน้าที่ของเทศบาลเมืองราชบุรียังคงมีการจัดทำช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านทาง Facebook ด้วยฟังก์ชัน Fanpage เพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลการท่องเที่ยวภายในเขตเทศบาล รวมทั้งการใช้ Line ในการสื่อสารระหว่างหน่วยงานภาครัฐและกลุ่มผู้ประกอบการ ควบคู่กับการทำป้ายประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวตามช่วงเทศกาล รวมทั้งการใช้ระบบถ่ายทอดสดผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Live Streaming) เพื่อเผยแพร่ให้เห็นภาพกิจกรรมที่เกิดขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น ทางสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรีได้มีการจัดงานฝึกอบรมประชาชนและผู้ประกอบการให้หันมาใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างปลอดภัย ตลอดจนการให้ความร่วมมือกับชุมชนในการจัดทำคลิปวิดีโอโฆษณาเพื่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว อาทิ บวร On Tour และคลิปวิดีโอรายการอาหารตามชาติพันธุ์ที่ถูกเผยแพร่ผ่านช่องทางที่หน่วยงานได้สร้างขึ้น เพื่อใช้ในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวและผู้ชมทั่วไป ในส่วนของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานราชบุรีได้ร่วมมือกับกลุ่มดิจิทัลทีวีจำนวน 13 ช่องในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวไปยังระดับมวลชน เช่น ONE31, Ture4U, TNN, Work Point, ThaiCH8, ThaiPBS เป็นต้น อีกทั้งภารกิจของสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดยังคงเดินทางประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางวิทยุกระจายเสียงร่วมกับองค์กรสาธารณกุศลแห่งแรกที่บุกเบิกงานวางแผนครอบครัวในประเทศไทย เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมอีเวนต์ด้านวัฒนธรรมและประเพณีไทยให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยวได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานในช่วงเทศกาลต่างๆ จะเห็นการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ในเขตเมืองเก่ายังสามารถนำไปใช้เป็นองค์ประกอบของระบบโลจิสติกส์ด้านข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) ที่จะช่วยให้นักท่องเที่ยวได้รับข้อมูลที่สำคัญ เพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจในลำดับช่วงก่อนการเดินทางและการค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว

อภิปรายผล

1. ข้อจำกัดและอุปสรรคของระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระบบคมนาคมขนส่งที่ใช้ในชีวิตประจำวันของกลุ่มนักเรียนจะต้องเผชิญกับปัญหาความยากลำบากในการเดินทาง เนื่องจากลักษณะของถนนสายหลักที่ใช้เป็นเส้นทางสัญจรมีสภาพสายทางคับแคบ รวมทั้งปริมาณของยานพาหนะบริการสาธารณะแต่ละประเภทมีจำนวนไม่เพียงพอ อีกทั้งยังไม่สามารถคาดคะเนรอบเวลาที่แน่นอนและเกิดความล่าช้า โดยเฉพาะในช่วงชั่วโมงเร่งด่วนที่จะต้องเผชิญกับปัญหาการจราจรหนาแน่นในช่วงก่อนและหลังเลิกเรียน อาทิ บริเวณวัดช่องลม ตลาดริมน้ำ และโรงเรียน อีกทั้งการเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ ภายในเขตตัวเมืองเก่า จำเป็นต้องมีการเลือกใช้รถจักรยานยนต์ หรือแม้กระทั่งการเดินทางเท้าทดแทน สอดคล้องกับงานวิจัยของชลิตา ตริยวานิช และเอกราญ ทูมพล (2562) ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวจะต้องคาดคะเนถึงยุทธศาสตร์ของระดับจังหวัดที่ครอบคลุมการคมนาคมขนส่งในทุกประเภท การลงทุนด้านโครงสร้างของยานพาหนะขนส่งมวลชนที่สามารถบรรจุผู้โดยสารจำนวนมากต่อรอบการเดินทาง พร้อมเดินทางผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าความเร็วสูงที่ทันสมัย นอกจากจะช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการครั้งละมากๆ แล้ว ยังมีส่วนลดปัญหาการจราจรติดขัดในตัวเมืองหรือแหล่งชุมชนเมือง ซึ่งเป็นปัญหาหลักที่ประชาชนและนักท่องเที่ยวหลีกเลี่ยงไม่ได้ อีกทั้งยังคาดคะเนได้ว่าจะสามารถรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวจากเอเชียและยุโรปกลุ่ม Backpack ที่ขึ้นชอบการเดินทางด้วยรถไฟได้

ยิ่งไปกว่านั้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักยังคงมองว่าทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าราชบุรียังขาดสิ่งดึงดูดใจและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ความเหมาะสมกับช่วงอายุ โดยประชาชนกลุ่มวัยรุ่นจะหันไปท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานครที่ใช้เวลาการเดินทางเพียง 2 ชั่วโมง รวมทั้งกลุ่มจังหวัดใกล้เคียงในเขตภาคตะวันตก เช่น ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี เป็นต้น เนื่องจากสามารถเดินทางด้วยยานพาหนะประเภทรถยนต์โดยสารส่วนบุคคลของผู้ปกครองและรถตู้โดยสารประจำทาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tian & Peng (2020) ผลการศึกษาพบว่า สิ่งดึงดูดใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวมีความเชื่อมโยงกับ

ความต้องการเดินทางของนักท่องเที่ยว ควบคู่ไปกับการประเมินข้อจำกัดในการเดินทางที่ประกอบไปด้วย (1) อายุ หรือเพศ ของนักท่องเที่ยว ที่แต่ละกลุ่มจะเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่แตกต่าง (2) ความพร้อมของสภาพร่างกายในการเดินทางเข้าถึง สถานที่ในระดับความยากหรือง่าย (3) รายได้ของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม (4) สภาพอากาศของแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละภูมิภาค ประเทศ (5) การเดินทางมาพร้อมกับสมาชิกในครอบครัวที่มีช่วงอายุที่หลากหลายตั้งแต่เด็ก-คนชรา

2. การออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวที่มีเรื่องราวในเขตเมืองเก่าราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า เส้นทางการท่องเที่ยวที่ถูกสร้างขึ้นจากกระบวนการวิจัยมารากราฐนามาจากประวัติศาสตร์อันรุ่งเรืองยาวนานในแต่ละรัชสมัยของพระมหากษัตริย์ไทย มีอิทธิพลต่อการนำเสนอผ่านผลงานศิลปะงดงามแต่ละแขนง ในขณะที่การรับรู้ของคนในจังหวัดอื่นๆ อาจมองว่าราชบุรี เป็นศูนย์กลางของสินค้าหัตถกรรมโอ่งมังกรส่งออกแรกของประเทศ อีกทั้งรูปแบบการดำเนินชีวิตของประชาชนท้องถิ่นท่ามกลางความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ยังคงเป็นอีกหนึ่งเนื้อหาที่ถูกรวบรวมไว้ในเส้นทางการท่องเที่ยว สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lundberg & Kindstrom (2020) ผลการศึกษาพบว่า รูปภาพและคลิปวิดีโอถูกนำไปใช้เป็นเครื่องมือการประชาสัมพันธ์ที่มีพลังดึงดูด เป็นอีกหนึ่งความสำเร็จของจุดหมายปลายทางท่องเที่ยว จำเป็นจะต้องมีประเมินศักยภาพของในการรองรับของพื้นที่แห่งนั้น ที่จะสะท้อนถึงความสมบูรณ์เชิงกายภาพ (Physical) การเพิ่มเติมพื้นที่สำหรับธุรกิจบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวก (Servicescape) ให้กับนักท่องเที่ยว การสร้างเรื่องราวหรือเรื่องเล่า (Them and Story) ฝากของที่ระลึก (Product and Souvenir) ที่มาจากการประกอบอาชีพ โดยองค์ประกอบเหล่านี้มีรากฐานมาจากวัฒนธรรมของเมืองรวมทั้งบ่งบอกถึงความเป็นอยู่ของกลุ่มชาติพันธุ์ในแต่ละยุคสมัย และการดำเนินชีวิตในอาชีพดั้งเดิมที่สืบต่อกันมาช้านาน โดยจะถูกคัดเลือกไปใช้ในการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวและกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวในแต่ละกลุ่ม นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภักดิ์ธำภรณ์ เอี่ยมวิริยวัฒน์ (2561) พบว่า การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านวัฒนธรรมและศิลปะให้แก่ผู้มาเยือนด้วยการลงมือปฏิบัติ ภายใต้วิถีชีวิตของกลุ่มชาวบ้านที่มีความหลากหลาย ได้แก่ การประกอบอาชีพ การทำอาหาร การเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนา การละเล่นพื้นบ้าน ซึ่งการพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวจะช่วยให้เกิดการกระจายรายได้แก่ท้องถิ่น ด้วยการให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเรียนรู้อย่างลึกซึ้งด้วยการเข้าไปร่วมเป็นส่วนหนึ่งในปรากฏการณ์ อาทิ การเข้าไปสร้างศิลปะหัตถกรรมที่เป็นอาชีพหลักของคนในชุมชน นักท่องเที่ยวจะได้รับความรู้และสัมผัสถึงความเป็นมาของวัฒนธรรมอย่างแท้จริงมากกว่าการเยี่ยมชมแบบดั้งเดิม นอกจากนี้ เส้นทางการท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าราชบุรีที่เกิดจากการระดมความคิดในการคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง อีกทั้งยังเป็นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนที่ได้นำเสนอสิ่งที่ภาคภูมิใจและห่วงแหนถิ่นที่อยู่อาศัยของตนเอง

3. องค์ประกอบของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่สนับสนุนระบบโลจิสติกส์ในเขตเมืองเก่าราชบุรีแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบได้ดังนี้

3.1 อัตลักษณ์และความเป็นมาในเขตเมืองเก่าราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า การนำเสนออัตลักษณ์เป็นกระบวนการคัดเลือกความหลากหลายของข้อมูลที่บ่งบอกถึงความเป็นตัวตน เพื่อการสร้างการจดจำให้แก่ผู้มาเยือน เนื่องจากทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านวัฒนธรรมในเขตเมืองเก่าอันยาวนานจนถึงรัชสมัยรัตนโกสินทร์ ประกอบด้วย เรื่องราวทางประวัติศาสตร์และศาสนสถานในการประกอบพิธีกรรม รวมทั้งความหลากหลายทางชาติพันธุ์ที่มีการอพยพถิ่นฐานเพื่อมาประกอบอาชีพต่างๆ สามารถปรากฏให้เห็นผ่านทางโครงสร้างสถาปัตยกรรมในแต่ละมุมเมือง ถึงแม้ว่าในปัจจุบันบางสถานที่แต่ละแห่งถูกดัดแปลงให้กลายเป็นแหล่งเรียนรู้และย่านการค้าแห่งใหม่ของจังหวัดราชบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Supich, Inthanjak, Trakansirivanich, & Leelapattana (2020) ผลการศึกษาพบว่า ช่างปรั๊กหักพังทางประวัติศาสตร์ได้บอกเล่าถึงศิลปะวัฒนธรรม และประเพณีของกลุ่มชาติพันธุ์ที่ตกทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่นของชุมชน อีกทั้งนักท่องเที่ยวยังสามารถสัมผัสได้ถึงความเพลิดเพลินจากการเรียนรู้ถึงอัตลักษณ์บ่งบอกถึงความเป็นของผู้คนเป็นจำนวนมาก แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากปริมาณข้อมูลที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมมีจำนวนมาก การคัดเลือกประเด็นที่น่าสนใจนั้นอาจจะต้องใช้ความทันสมัยเข้ามาเป็นส่วนประกอบ อาทิ การใช้โลโก้ตัวอักษร หรือการใช้สัญลักษณ์ทางกายภาพของเมือง

3.2 การรักษาความปลอดภัยในเขตเมืองเก่าราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า การสัญจรที่อาจต้องประสบอุบัติเหตุบนท้องถนน มีสาเหตุหลักมาจากเส้นทางคมนาคมและผังเมืองที่ยังคงไม่ได้รับการแก้ไข การขาดแคลนระบบสิ่งสนับสนุนการเดินทาง อาทิ ป้ายจราจรแต่ละประเภทบนท้องถนน เพื่อให้ทราบข้อมูลการเดินทางได้อย่างถูกต้อง พร้อมกับการนำมาตรการขับขี่ปลอดภัยเข้ามาบังคับใช้อย่างเคร่งครัดในช่วงวันหยุดเทศกาลและวันหยุดต่อเนื่อง การให้ความสำคัญกับโครงสร้างด้านทัศนียภาพทั้งการปรับปรุงทางต่างระดับ และจุดแวะพักสำหรับนักเดินทาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chhetir (2018) ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางไปยังประเทศที่กำลังพัฒนามักจะเผชิญกับสถานการณ์ความปลอดภัย เนื่องด้วยโครงสร้างทางเศรษฐกิจและวิถีความเป็นอยู่กับวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของประชาชน การสร้างสาธารณูปโภคที่ยังไม่ครบวงจรและระบบการคมนาคมยังคงขาดการปรับปรุงมาตรฐาน

3.3 ความสะอาดและความเป็นระเบียบในเขตเมืองเก่าราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นส่วนหนึ่งเกิดจากกลุ่มของนักท่องเที่ยว รวมทั้งการขาดมาตรการคัดแยกขยะแต่ละประเภทจากหน่วยงานเทศบาล โดยเฉพาะในหลายพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและธุรกิจบริการ ในขณะที่มลพิษทางอากาศและฝุ่นควันเกิดจากการประกอบเช่นเดียวกับการเกิดมลพิษทางอากาศที่เกี่ยวกับอาชีพของประชาชนท้องถิ่นที่ประกอบอาชีพในแต่ละวัน อาจส่งผลกระทบต่อทัศนียภาพที่ไม่เป็นระเบียบของเมืองเก่า พร้อมทั้งการนำไปสู่การเกิดโรคระบาดหรือสาเหตุของปัญหาด้านสุขภาพและสุขภาพจิตของกลุ่มท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่นอีกด้วย เช่น ฝุ่นควัน PM2.5 กลิ่นเหม็น สารพิษ เป็นต้น อย่างไรก็ตามการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจะต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างภาคประชาชน หน่วยงานของรัฐ นักท่องเที่ยว ในการควบคุมปริมาณการเกิดมลพิษด้วยจิตสำนึกของการใช้ทรัพยากรร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Shen, Liang, Hsu., Chien, & Lin (2020) ผลการศึกษาพบว่า ความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศของแหล่งท่องเที่ยวเกิดจากปริมาณนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น มาพร้อมกับปริมาณขยะมูลฝอยระหว่างการทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งกระบวนการวางแผนรับมือกับปัญหาดังกล่าวต้องการระบุเงื่อนไขที่จะต้องสามารถตรวจสอบย้อนหลัง เริ่มตั้งแต่การสร้างความรู้ความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ การให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและการจัดหาถังขยะเอาไว้รองรับอย่างเพียงพอ การเพิ่มจุดชมวิวเพื่อเบี่ยงเบนความสนใจ และการกำหนดอัตราค่าบริการที่จะเรียกเก็บจากนักท่องเที่ยวเพิ่มเติม ในกรณีที่ต้องการใช้จุดพลัสติกที่เป็นสาเหตุปริมาณขยะ รวมถึงการเก็บภาษีผู้ประกอบการที่มีส่วนร่วมในการสร้างปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมในทุกๆ วัน อีกทั้งประเด็นด้านความสะอาดยังเป็นกระบวนการจัดการระบบโลจิสติกส์ในเขตเมืองเก่าราชบุรี ที่จะช่วยให้นักท่องเที่ยวรับรู้ได้ถึงภาพลักษณ์ในการใช้พื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเกิดจากความเอาใจใส่และความร่วมมือของประชาชน ผู้ประกอบการ แลหน่วยงานของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

3.4 โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในเขตเมืองเก่าราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า ความหลากหลายของยานพาหนะขนส่งโดยสารบนถนนสัญจรแต่ละประเภททั้งรถโดยสารประจำทางและยานพาหนะรับจ้าง เป็นทางเลือกหลักที่ประชาชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวเลือกใช้บริการได้ตามระดับค่าบริการของยานพาหนะแต่ละประเภท ในขณะที่หน่วยงานระดับท้องถิ่นยังคงมีการส่งเสริมการเดินทางในเขตเมืองเก่าผ่านประสบการณ์ที่แปลกใหม่ด้วยยานพาหนะแบบย้อนยุค ที่เคยปรากฏในแหล่งข้อมูลวิทยุทางประวัติศาสตร์ เช่น รถสามล้อถีบ รถตุ๊กตุ๊ก เป็นต้น รวมทั้งการสนับสนุนการเดินทางท่องเที่ยวทางน้ำ เพื่อเยี่ยมชมทัศนียภาพที่งดงามของเขตเมืองเก่าและยังเป็นการสร้างรายได้แก่ผู้ประกอบการรายใหม่ ตลอดจนยังเป็นการดำรงรักษาเอกลักษณ์ความเป็นไทยของยานพาหนะฉบับดั้งเดิมที่เลือนหายไปแล้วตามกาลเวลาของจังหวัดราชบุรี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hung, Huang, & Lyu (2020). ผลการศึกษา การท่องเที่ยวทางน้ำเป็นวิธีการเชื่อมโยงทรัพยากรทางท่องเที่ยวในระบบนิเวศทางธรรมชาติให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศต่อพื้นที่ท่องเที่ยว อีกทั้งยังเป็นการปรับเปลี่ยนประสบการณ์การเดินทางให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายที่ชื่นชอบความหรูหราและการกำหนดอัตราค่าบริการต่อหัวที่สูงกว่าพาหนะประเภทอื่นๆ บนถนนสัญจรทั่วไป ในประเทศจีนการท่องเที่ยวทางน้ำจะมุ่งเน้นการจับกลุ่มเป้าหมายทางการตลาดในกลุ่มของคนที่มีรายได้ปานกลาง – สูง ซึ่งภายในเขตเมืองเก่าราชบุรีได้เตรียมความที่จะ

สนับสนุนเส้นทางการท่องเที่ยวทางน้ำเอาไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด ที่คาดว่าจะเป็นการเปิดประสบการณ์ใหม่ให้กับนักท่องเที่ยวภายในปี พ.ศ. 2564

3.5 การส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ในเขตเมืองเก่าราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า หน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมคัดเลือกเทศกาลที่สำคัญของจังหวัดราชบุรี เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการกระตุ้นการรับรู้ในวงกว้างไปยังกลุ่มนักท่องเที่ยวระดับมวลชน โดยมีการดำเนินกิจกรรมการจัดงานอีเวนต์ในแต่ละเดือนอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับการสอดแทรกกิจกรรมความบันเทิงผ่านกลุ่มดาราศิลปินและนักแสดงชาวไทยที่เดินทางมาร่วมงาน อีกทั้งยังมีการจัดงานนิทรรศการและการจำหน่ายสินค้าที่รวบรวมมาจากหมู่บ้านและตำบลต่างๆ ภายในจังหวัดราชบุรี เพื่อการเพิ่มโอกาสการกระจายรายได้ของชุมชนไปสู่กลุ่มตลาดใหม่ ในขณะที่เดียวกันทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังคงใช้เทคนิคการใช้สื่อผ่าน Social Media และ Digital TV เป็นอีกหนึ่งช่องทางในการผลิตเนื้อหาและเผยแพร่ความเป็นของจังหวัดราชบุรี สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Mohanty, Himanshi, & Choudhury (2020) ที่กล่าวถึงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 สร้างผลกระทบต่อความเชื่อมั่นโดยตรงต่อการเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ หรือกิจกรรมที่ต้องมีการบรรจุประชาชนเอาไว้ในสถานที่เดียวกันเป็นจำนวนมากทั่วโลก การจัดงานอีเวนต์ประเภทกีฬาและงานประชันนาชาติถูกยกเลิก เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในมาตรการในการรักษาความปลอดภัยแก่ทั้งผู้จัดงานและผู้เข้าร่วมงานที่เดินทางมาจากแต่ละภูมิภาค ซึ่งนั่นหมายความว่า พื้นที่เป้าหมายที่ถูกคัดเลือกให้เป็นสถานที่จัดงานต้องสูญเสียรายได้จากวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นในครั้งนั้น รวมทั้งยังส่งผลกระทบต่อเมืองภาคธุรกิจบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงแรม ร้านอาหาร ผู้ให้บริการยานพาหนะ แหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า ในเขตเมืองเก่าราชบุรียังคงขาดการลงทุนจากผู้ประกอบการจัดนำเที่ยวที่จะเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญในการเชื่อมโยงทรัพยากรการท่องเที่ยวและการอำนวยความสะดวกในการเดินทางไปยังสถานที่ต่างๆ รวมทั้งการประสานงานไปยังกลุ่มผู้ประกอบการในธุรกิจบริการแต่ละประเภทให้เกิดเครือข่ายที่มีความพร้อมต่อการต้อนรับนักท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต นอกจากนี้ หน่วยงานของภาครัฐยังสามารถจัดทำหลักสูตรอบรมที่ส่งเสริมความรู้แก่พนักงานขับชี่ยานพาหนะขนส่งทางบกให้สามารถบรรยายประวัติของสถานที่และกิจกรรมการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวภายในเขตเมืองเก่าในระหว่างการเดินทาง ซึ่งจะช่วยให้มูลค่าทางการท่องเที่ยวที่เกิดจากเจ้าบ้านและยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนักท่องเที่ยว

1.2 จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า การเข้าถึงแหล่งข้อมูลการท่องเที่ยวที่สามารถส่งตรงข้อมูลการท่องเที่ยวและแหล่งธุรกิจบริการต่างๆ ผ่านระบบออนไลน์ อาทิ QR CODE รวมไปถึงการปรับปรุงฐานข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวและกลุ่มร้านค้าต่างๆ ให้เป็นปัจจุบัน เช่น เวลาเปิด-ปิด อัตราค่าเข้าชมสถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น เพื่อเพิ่มความแม่นยำในการเข้าถึงสถานที่เหล่านั้นได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ กลุ่มเยาวชนจำนวนมากกลับอธิบายว่า เขตเมืองเก่าราชบุรียังขาดกระบวนการสร้างเนื้อหา (Content) ที่น่าสนใจ และความไม่ชัดเจนของรูปแบบกิจกรรมที่ตอบสนองพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ที่จะหันมาให้ความสนใจกับการเดินทางไปเรียนรู้วัฒนธรรมมากกว่าการท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ในห้องเรียนทั่วไป ซึ่งไม่สามารถจินตนาการได้ถึงความรู้สึกของเมืองเก่าแก่ การนำเอาเทคโนโลยีภาพจำลองเสมือนจริง (Virtual Reality) ที่จะช่วยจำลองลักษณะทางกายภาพของสถานที่ท่องเที่ยวที่มีองค์ประกอบทั้งภาพและเสียงในทิศทางที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1.3 จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า การส่งเสริมแนวคิดการอนุรักษ์ร่วมกับการปรับปรุงศักยภาพของระบบโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว ควรผสมผสานกับอัตลักษณ์ดั้งเดิมของเมืองเก่า โดยการนำเอายานพาหนะอย่างรถสามล้อถีบที่เป็นหนึ่งในวิถีชีวิตดั้งเดิมจากอดีตกลับมาใช้ในการสัญจรอีกครั้งในยุคปัจจุบัน รวมทั้งการปรับปรุงระบบคมนาคมขนส่งผู้โดยสารให้มี

ความปลอดภัย เริ่มต้นจากการตรวจสอบสภาพความพร้อมของยานพาหนะประเภทรถกระบะสองแถวสีฟ้าประจำทาง กลุ่มรถจักรยานยนต์รับจ้างที่ควรจะถูกจำกัดความเร็วในการขับขี่และการรักษาระดับให้เหมาะสมไม่เอาเปรียบผู้รับบริการ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้วิจัยที่สนใจสามารถขยายขอบเขตการศึกษาผ่านแนวคิดทฤษฎีของโครงสร้างของโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยว ที่ประกอบไปด้วย (1) การเคลื่อนที่ทางกายภาพ (Physical Flow) (2) การเคลื่อนที่ของข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) (3) การเคลื่อนที่ด้านการเงิน (Financial Flow) และ (4) ความปลอดภัย (Safety Flow) (วาสนา จรูญศรีโชติกำจร, สุภาภรณ์ หมั่นทำ, การันต์ เจริญสุวรรณ, กนิษฐา ศรีภิรมย์, วรารงค์ รามบุตร และชลธิชา แสงงาม, 2560; ปันสยา สิริรุ่งโรจน์กนก, 2559) เพื่อการประยุกต์เป็นข้อคำถามการวิจัยและการกำหนดเป็นตัวแปรอิสระเพื่อพยากรณ์ผลลัพธ์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเขตเมืองเก่า โดยอาศัยระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการศึกษาจะเกิดการบูรณาการบริหารการไหลของสินค้าและบริการ จากจุดเริ่มต้นที่เป็นแหล่งผลิตไปยังจุดที่มีการบริโภคลำดับสุดท้าย เพื่อช่วยกระตุ้นมูลค่าแก่ท้องถิ่นในเขตเมืองเก่าราชบุรีได้อย่างครอบคลุม

2.2 ผู้วิจัยที่สนใจสามารถบูรณาการผลการศึกษาในครั้งนี้ ร่วมกับปัญหาวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ที่เริ่มต้นการแพร่ระบาดครั้งแรกในประเทศไทยในช่วงต้นเดือนมกราคม พ.ศ. 2563 โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) รวบรวมข้อมูลจากฝั่งอุปสงค์และอุปทานในพื้นที่เขตเมืองเก่าราชบุรี เพื่อการสร้างสรรค์มาตรฐานการท่องเที่ยวใหม่ ที่จะต้องคำนึงความปลอดภัยและสุขอนามัยของนักท่องเที่ยว ประชาชนท้องถิ่น และกลุ่มผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว ผลการศึกษาจะเป็นแนวทางการปฏิบัติที่มีกระบวนการที่ชัดเจนและยกระดับศักยภาพของพื้นที่ให้เกิดความน่าเชื่อถือแบบ New Normal

2.3 ผู้วิจัยที่สนใจสามารถดำเนินการศึกษาในครั้งต่อไป ประเด็นที่สืบเนื่องจากผลการศึกษาเกี่ยวกับเส้นทางการท่องเที่ยวที่ถูกพัฒนาจากกระบวนการวิจัยในครั้ง นี้ เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับเส้นทางและทรัพยากรการท่องเที่ยวในเขตเมืองเก่าผ่านมุมมองของนักท่องเที่ยวชาวไทย รวมทั้งกลุ่มของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่สามารถเดินทางหลังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ตลอดจนกลุ่มนักท่องเที่ยวที่คาดว่าจะเป็กลุ่มเป้าหมายของพื้นที่ ผ่านกระบวนการวิจัยเชิงทดลอง (Quasi Experimental) กับนักท่องเที่ยวกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ผลการศึกษาจะนำมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวกิจกรรมและสถานที่ต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวหลังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสสิ้นสุดลง

บรรณานุกรม

- กรวรรณ รุ่งสว่าง และสุพักตรา สุทสุภา. (2560). แนวคิดและองค์ประกอบของชุมชนเมืองสร้างสรรค์ ตามลักษณะท้องถิ่นในประเทศไทย. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ สถาปัตยกรรมศาสตร์ ประจำปี พ.ศ. 2560* วันที่ 10 พฤศจิกายน 2560 (น. 23-41). กรุงเทพฯ: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร องค์การมหาชน.
- เก็จกนก เอื้อวงศ์. (2562). การสนทนากลุ่ม: เทคนิคการเก็บข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ*, 12(1), 17-30.
- ชลิตา ตริยานิช และเอกรา นี ทุมพล. (2562). การจัดการโลจิสติกส์สำหรับการท่องเที่ยวในเขตอำเภอเมืองจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*, 8(1), 23-33.
- สุธีรัตน์ เจริญพร. (2560). “เมืองน่าอยู่”: แนวคิดเพื่อการพัฒนาชุมชนแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษาชุมชนหลักหก ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี [ฉบับพิเศษ]. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 11, 1-13.

- ณภัทร ทิพย์ศรี และขจี เจียรตระกูล. (2558). การจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยวของธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดเชียงราย. *วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย*, 10(2), 60-70.
- นิตยา งามยิ่ง และละเอียด ศิลาน้อย. (2560). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ชุมชนบริเวณริมฝั่งคลองดำเนินสะดวก ในจังหวัดสมุทรสาครและจังหวัดราชบุรี. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 11(1), 149-166.
- นิตา ชูโต. (2551). *การวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: พรินต์โพร.
- ปณัสยา สิริรุ่งโรจน์กนก. (2559). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการจัดการโลจิสติกส์การท่องเที่ยว กรณีศึกษาตลาดน้ำอัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม (งานนิพนธ์หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- ภัทรอาภรณ์ เอี่ยมวิริยาวัฒน์. (2561). *การพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อยกระดับชุมชนสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ของชุมชนบ้านพุน้ำร้อน อำเภอตาบึง จังหวัดสุพรรณบุรี* (วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.
- ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. (2553). การศึกษาแบบกรณีศึกษา (Case Study). *วารสารศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 33(4), 42-50.
- วาสนา จรูญศรีโชติกำจร, สุภาภรณ์ หมั่นท่า, การันต์ เจริญสุวรรณ, กนิษฐา ศรีภิรมย์, วรารงค์ งามบุตร และชลธิชา แสงงาม. (2560). ประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดกำแพงเพชร. *วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่*, 10(2), 213-229.
- วัลลิกา ฉลากบาง. (2560). การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method). *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 7(2), 124-132.
- ศิริณัฐ กิตติสุวรรณ. (2561). *การพัฒนาเมืองเก่ารองรับการเป็นแหล่งท่องเที่ยว: กรณีศึกษาตำบลนาเกลือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี* (วิทยานิพนธ์หลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชาสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ปทุมธานี.
- สกาวรัตน์ บุญวรรณ, เกษตรชัย และพิมพ์ และบัณฑิต หลิมประดิษฐ์. (2563). การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในย่านตะกั่วป่า จังหวัดพังงา. *วารสารวิจัยราชภัฏเชียงราย*, 21(1), 1-14.
- สิทธิ กองสาสนะ. (2552). การศึกษาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในจังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*, 4(2), 35-58.
- สำนักงานจังหวัดราชบุรี. (2563). *คู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2563*. ราชบุรี: สำนักงานจังหวัดราชบุรี ศาลากลางจังหวัดราชบุรี.
- Chhetir, K., R. (2018). Tourism and Security in Nepal. *Journal of Tourism Adventure*, 1(1), 32-47.
- Collier, A., & Harraway, S. (1997). *Principles of Tourism*. Auckland: Longman.
- Hung, K., Huang, H., & Lyu, J. (2020). The Means and Ends of Luxury Value Creation in Cruise Tourism: The Case of Chinese Tourists. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 44(2020), 143-151.
- Lundberg, C., & Kindstrom, N., K. (2020). Sustainable Management of Popular Culture Tourism Destinations: A Critical Evaluation of the Twilight Saga Servicescapes. *Sustainability MDPI*, 12(5177), 1-16.
- Mohanty, P., Himanshi, & Choudhury, R. (2020). *Events Tourism in the Eye of the COVID-19 Storm: Impacts and Implications*. Canada: Apple Academic Press.
- Mrnjavac, E., & Ivanovic, S. (2007). Logistics and Logistics Processes in a Tourism Destination. *Tourism and Hospitality Management*, 13(3), 531-546.

- Shen, C., C., Liang, C., Hsu., C., Chien, J., & Lin, H. (2020). Sustainable Tourism Development in Protected Areas of Rivers and Water Sources: A Case Study of Jiuqu Stream in China. *Water MDPI*, 12(3311), 1-19.
- Supich, A., Inthanjak, M., Trakansiriwanich, K., & Leelapattana, W. (2020). Area Potential in Creative Tourism Management of Lao Krang Ethnic Group in Nakhon Pathom Province through Social Network. International. *Journal of the Computer, the Internet and Management*, 28(3), 85-91.
- Tian, C., & Peng, J. (2020). An integrated picture fuzzy ANP-TODIM multi-criteria decision-making approach for tourism attraction recommendation. *Technological and Economic Development of Economy*, 26(2), 331-354.